

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. XII. 5 • Nr. 49 (2075)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-5220

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ALYVOS VAMZDŽIŲ LINIJOS

Kanada dabar turi 86,000 mylių alyvos ir dujų vamzdžių linijų. Iš jų 68,000 mylių yra dujomis ir 18,000 mylių alyvai. Ištiesus į vieną liniją ją būtų galima apjuosti žemės rutulį 3 1/2 karto. Lig šiol alyvos ir dujų tiekėjais yra trys vakarų provincijos. Dujų linijos eikia iki Montrealio, o alyvos – tik iki Toronto. Dabar planuojama alyvos linija iš šarnijos arba Sault Ste. Marie į Montrealį. Mat, visą Kanadą į rytus nuo Ottawa upės alyva aprūpino Venecuela ir arabų kraštai, kurių alyva ligi šių metų buvo pigesnė už Alberto alyvą. Dabar kainoms pervertus į priešingą pusę, visos partijos pasidarė išmintingos ir kaltina liberalus už trumparegiškumą alyvos politikoje. Tikrumoje, praeityje tik viena NDP (Naujųjų Demokrataų Partija) stovėjo už aprūpinimą alyva visame krašte iš nuosavų šaltinių.

Alyvos vamzdžiais Kanada gauna apie 70 mil. galonų alyvos ir 3 milijonus kubinių pėdų dujų į dieną. Alyva vamzdžiais varoma nuo 3 iki 6 mylių greičiu, o dujos apie 18 mylių į valandą. Vamzdžių dydis – nuo 3-jų colių diametro benziniui, iki 4 pėdų nevalyti alyvai. Visų vamzdžių sistemos kaina – apie 5 milijonus dolerių. Vieno galiono alyvos atgabenimas iš Alberto į Ontariją kainuoja 1.4 cento, o 1,000 kubinių pėdų dujų – tik 30–35 centai. Visas

vamzdžių linijas valdo kelios privačios kompanijos. Dabartinė energijos krizė žada greitą alyvos ir dujų vamzdžių sistemos padidinimą.

Olandijos min. pirm. Den Uyl vyksta į ministeriją

GRĄSO NEPASITKĖJIMA

Federalinė valdžia žada nuimti kainų suvaržymus skystam kurui Kana-

doje ateinančių metų sausio mėnesio 31 d. Naujų Demokratų partijos lyderis Levis tvirtina, kad lig šiol Liberalų valdžia, rėmusi jo partiją prieš tokį įstatymą yra priešinga ir grąšina nepasitikėjimo pareiškimu. Jeigu tatau įvyktų – būtų nauji rinkimai žiemos metu. Tačiau, lig šiol liberalai parodė nemažą lankstumą, taigi greičiausiai bus rastas kompromisas. Mat, iš visų keturių partijų tik vieni konservatoriai norėtų ankstyvų rinkimų.

RUSAI "PRISIUVO BARZDĄ"

Kanados Užsienių Reikalų Ministeris Mitchell Sharp neseniai lankėsi Sovietų Sąjungoje. Po ilgesnių pasikalbėjimų su Gromyko Maskvoje, jie buvo pakviesti pietumė tuo metu prie Juodosios Jūros atostogaujančio premjero Kosygino. Tačiau atvykęs, jie turėjo 21 1/2 valandas laukti pasimatymo. Diplomatinuose sluoksniuose tatau reiškia maždaug tą patį, ką lietuviškai – "prisiūti barzdą". Spėliojama, kad tokie ne-

mandagūs gestai iš Kosygino pusės buvo padaryti dėlto, kad Sharp atvežė Gromyui 606 sovietų piliečių (daugiausiai ukrainiečių) sąrašą, kurie nori susivienyti su savo šeimomis Kanadoje, bet negauna leidimo išvykti. Priimdami sąrašą, Gromyko trumpai atkirtęs: esą, jiems nereikalingi patarimai "kaip tvarkyti vidaus reikalus"; Kanada, taipgi turinti problemų su savais piliečiais, todėl neturinti stebėtis jų problemomis. Tačiau, manoma, kad praktikoje ta Sharp intervencija turės pasekų.

Sovietai jau antri metai deda dideles pastangas laimėti Vakarų palankumą ryšium su atšylančiais demokratijos santykiais su Kinija, kurios jie bijo. Tačiau daugelis jau pastebėjo, kad net ir kultūrinėje srityje sovietai laikosi "vienos krypties" gatvės: savąją propagandą jie grūda beatodairiškai, bet į savo pusę nieko vakarietiško neišleidžia. Kiekvienas liberalusnis balsas viduje užgnaužiamas sovietinio režimo,

Nuverstas Graikijos prez. George Papadopoulos, kuris po 1967 m. karininkų sukilimo tapo prezidentu. Lapkričio 25 d. be kovos buvo kitų kariškių – generolų pašalintas. Nauju prezidentu pasiskelbė gen. Phaidon Gizikis.

kritikai atsiduria psichiatrinėse ligoninėse, kalėjimuose ar Sibire. Atrodo, kad ir Sharp vizitas Kanados ir Sovietų draugystė nesustiprino. Tokioms misijoms daug geriau tinka mūsų turistas premjeras Trudeau, kuris savo kelionių nedrumščia politinėmis problemomis.

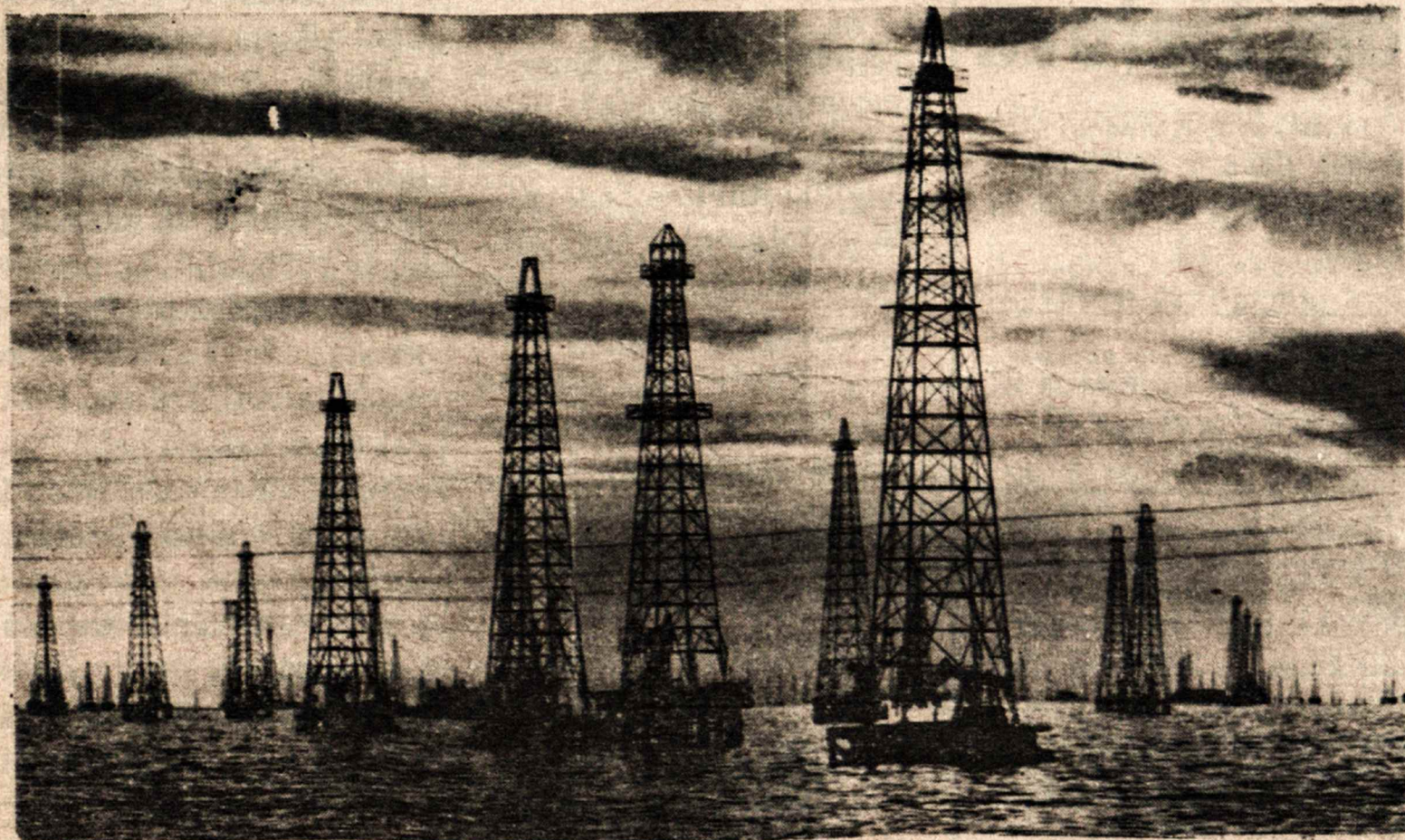
PREMIJA UŽ LITERATŪRĄ VAIKAMS

Kanados leidykla Collier – Macmillan Ltd. skelbia \$500, – premiją už manuskriptą įteiktą iki 1974 m. gegužės mėn. 31 d.

Medžiaga turi būti nekur neskelbta, realistinė arba fantazija, tinkama skaitytojams iki 14 m. amžiaus.

Autorius, jei knyga bus išleista, gautų šalia premijos, ir kitus priklausančius procentus.

(Nukelta į 15 psl.)

Pietų Amerika turi daug žemės turtų: Venezueloje pagaminama 5 milijonai statinių gazolino per dieną, už kuriuos valdžia paima 5 milijonus dolerių mokesčių.

LOTERIJA LAIKRAŠČIUI

Veik visuose mūsų parengimuose, apart vakarienių, kultūrinių programų, šokių, gerai matomoje vietoje pastebėjime ir puošnų loterijos stalą,

Ak ir vėl loterija! — pagalvoja gal vienas kitas, kai pamato artėjančią šypseną su rietimu spalvotų bilietėlių. (Vis moterims tos pareigos tenka, besitikint suminkštint širdį to, kuris užregistruoja, kiek jau išleido tam vakarui). Kartais, gal ir nenorom, tik kad nepatogu nepirkti, ištraukia dolerį iš kišenės. Bet, vakarui įpusėjus, po vakarienės, programos ir prakaito nuvarvinimo bešokant, kai ūpas lyg ir žemyn leidžiasi — staiga įdomu, kai pranešami laimės supryžai. Stovime užriete galvas, skaitydami numerius ir juokaujame dėl savo laimikių. Vistiek intriguoja laimė...

Betkuri organizacija ar parapija, nevarbu kuriems tikslams bekiurtų pajamų, — visuomet pripažįsta, kad loterijų pajamos reikšmingai papildo įplauką.

Nepaslapstie ir natūralu, kad tokių pajamų reikia ir mūsų laikraščiai — "Nepriklausoma Lietuva". Ne tik oda, bet ir popierius susidėvi, ne tik batai, bet ir mašinos, ne tik geležis, bet ir medis.

Nepriklausomos Lietuvos laikraštis, per trisdešimt metų išsilaikė tik

mūsų lietuviškosios visuomenės rūpesčiu ir parama. Gi laikraščio puslapiuose, lietuviškas spausdintas žodis, skelbia, populiarina, rūpinasi, remia visas organizacijas, įvairius jų parengimus, jų loterijas. Visi žinome, kad be finansinio pagrindo ir paramos jokia kultūrinė veikla būtų neįmanoma.

Šį kartą pati N. Lietuva ruošia loterijos bilietų platinimą, tikėdamasi sušilaukti visuomenės dėmesio ir nuoširdaus prisitarimo.

Bilietų traukimas įvyks per NL spaudos Baliaų, pavasarį.

Ši loterija ypatingai vertinga, nes remiama mūsų došnių menininkų — dailininkų išeičioje. Savo kūriniams pasižadėjo paremti p.p.: A. Tamošaitienė, R. Astrauskas, P. Baltuonis, R. Bukauskas, E. Pakalniškienė, J. Šlaučiulis, A. Vazalinskas, ir G. Vazalinskas. Savo došnumu tebūna jie pavzdžiu kitiems.

Leidėjai žino, kad tautiečiai supras šios loterijos tikslą ir paskirtį.

Tad išbandykime laimę, atidarę vokus, nupirkime bilietus ir tuo įvertinkime ne tik dailininkus bet ir visus spaudos darbuotojus ir lietuviškosios kultūros saugotojus ir puoselėtojus svetur.

NL Spaudos Bendrovė

Lietuvos ministerio B. K. Balučio paminklas Anglijoje. J. Bulaičio nuotraukoje atidarymo metu.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomones, laiskai, atgarsiai

NE TAIP ATIDARYTI TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

Nors iš prigimimo esu labai taupus, nepagailėjau dvylikos su puse dolerių, kai pasiūlė bilietą į naujesnių Lietuvių Namų, kaip sakoma, grandiozinį — oficialų atidarymą. Mat, numaniau, kad į tokias iškilmes atvyks daug garbingų lietuviškų ir kitokių galvų, tai kalbų, kalbelių bei sveikinimų būslą užtikrinta bent porai valandų. Gi aš, kaip ištikimas visokiausiu lietuviškų mūnėjimo, sukaktyvinių puotų ir panačių įvykių lankytojas, kalbas, kaip visai neabejoju ir dauguma mano tautiečių, nepaprastai mėgstu.

Lietuvių Namų žmonės apgavo! Kad sugūžėjo daug garbingųjų, tai tiesa. Buvo daugiakultūrinis federalinis ministeris Stanislovas Eidašius, Ontario ministeris Jonas Jarema, miesto burmistras maj. Dovydas Krombys su keliais seniūnais ir kiti, beabejo irgi pagarbūs, nes su angliškomis pavardėmis. Tai jau nebeskaitant mūsų lietuvių klebonų ir nemažiau garbingos ponijos.

Į sceną užlipus gražiai bielei panelei Švėgždaitel, sakiau, kad čia jau bus gerai. Išsižiojęs laukiau

dar kartą sužinoti savo tautos istoriją, būti pagirtas apie mūsų tautinių šokių gražumą, išgirsti kokie darbštūs ir geri esame darbininkai, kaip veikliai trešiamе būsimą kánadiečių rasę. Labiau siai, už ką turėsime sekantį kartą pabalasuoti, ypač dar kartą pusvalandį iš pačios panelės sužinotus daugiakultūrininko Eidašiaus biografiją, jo didžius darbus. O gal kas nors susimylės ir vieną, kitą žodelį lietuviškai...

Išėjo visiškai kitaip, negu reikėjo. Tik prieš savaitę kitą lietuvišką centrą, savąją "Anapilio" sodybą pašlakstines klebonas Ažubalis (ne tas, "Naujienose" rūgojamas Užubalis), gražiai pasimeldė. Neblogai. Betgi pakilo anų burmistras ir taip skubėjo, jog per kelėtą minučių ir pasveikino ir palinkėjo ir perkirpo iš kažkur atsiradusią juostą. Sakau "anų", nes mūsų burmistru įsiai tikrai nėra — už jį, nei kitus, mūsų draugams žemės ir statybos spekuliantams nepalankius seniūnus, turbūt, nei vienas nepasukome balso. Po jo pakalbėjo Namų vadas Jurgis Strazdas. Kalbėjo jis ilgai ir gražiai, protarplais net dar kitoniška kalbą. Kaip į gaisrą sku-

bėdami pasveikino "Pataramos" vyriausiasis Herbertas Stepaitis ir Henrišokų gražumą, išgirsti tikrai negražiai pasielgė, dovanai įteikęs, kaip sakė, kažkokį instrumentą ilgomis kalboms nutraukti. Taip nugasdinti kiti garbingi ponai nebedrįso eiti prie pulto, kai jie buvo paprašyti atsistoti. Nestebėtina, kad tuoj pat keli garbingieji išskubėjo į kitą, aišku, šiltesnį ir kalbingesnį pobūvį po bažnyčia.

Jeigu kalbų trumpumas buvo nuostolingas, mano kišenei stambias išlaidas kiek atmokėjo antiena ir rūžavas vynas. Taip pat ir mūsų solistai, traukę visokias arijas bei dainuškas. Gerai, kad jos daugumoje buvo angliškos ir itališkos. Su lietuviškais dalykais čia gausiai atsilankusiems kitataučiams neglrodytis — "Some Enchanted Evening" ta kas kita. Lietuvių Namai ne kokia atsilikusių seklyčia, bet lietuvių kultūros centras. Taip savo kalboje sakė ir pats Namų pirmininkas.

Iš tokios nevykusios iškilnės tegul pasimokina visi. Negi po tiek gražaus įpročio metų žygliu sime atžagariai.

Buvęs Toronto

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Québec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$7.50, visur kitur — \$8.00. Rėmėjo prenumerata — \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija irleidykla neatsako.

(Tęsinys iš praeito nr.)

Kaip galima patikrinti bet kokioje enciklopedijoje, ekspertai vienbalsiai pripažįsta, jog romėnai tuo laiku dar nevartojo balno, kilpų ir kamanių. Tai patvirtina ir jų imperatorių raitosios stovylos - Marko - Aurelijaus, Cezario ir pan., todėl, aišku, skulptorius jų nežinomų priedų nesugebėjo pavaizduoti. Jis tik tiek tebuvo informuotas, kad tie tolimieji "s a r m a - t a i" ir jų žirgai dėvėjo geležies ŽVYNAIS. Ši tiksliai žinia paliudyta gausiomis iškaskenomis, bet štai, kartu su tais šarvais, mūsų karių kapinėse randama ir įvairių žirgo aprangos dalių, jau net keletą šimtmečių pr. Kr. (Olbijos freska iš 2-3 šm. po Kr., kurios čia nepateikiame) pateikia Olbijos menininko pieštą mūsų raitelių paveikslą, kuris iš akivaizdžių šaltinių patikslina romėno versiją, parodydamas KAMANAS ir BALNĄ. Visai panašūs į Olbijos freskas Vyties raiteliai pavaizduoti ir Šv. Dimitro sobore, Vladimiro mieste, jau net 12 šimtmetyje.

Kalbotyra gi išakmiai patvirtina, jog mes pirmieji išvystėme joties aprangą, nes senovišką balno pavadinimą "SEDYLA" (kaip pyla, yla, tarmiš. skykla) davėme Rytų ir Vakarų Europai: sen. slavų ŠEDILO, vok. SATTEL, angl. SADDLE teberodo dar tiesioginį ryšį, bet lotynų vėlesnė lytis SELLA jau sutrumpėjusi ir savo keliu davusi anūkų isp. SILLA, pranc. SELLE.

KAMANOMIS apdovanojome slavus: iš jų kilęs sen. slav. žirgo vardas KOMON, vėliau sutrumpėjęs į KON (pažabotas, taigi, prijaukintas balno žirgas), o tos pat savokos kitą žodį, BRIZGIGA, paskleidėme vakaruose: sen. vok. BRIDEL, angl. BRIDDLE, pranc. BRIDE, isp. BRIDA (malonėkite išdėmėti šią jotvingių galūnę).

CAPURIKĖ (kepurikė, viršutinė danga) paskoli-

nome lenkams ČAPRAK ir prancūzams CHABARRAQUE variantais.

Pagaliau, bajorų požymį — pentinus, senovinį SPYRI, suteikėme visai nedėkingai Europai: rusų ŠPOR, angl. ŠPUR, sen. vok. ŠPORON, sen. pranc. FŠPERON, (tiedu paskutiniu ypač išpūdingu, nes juose senoviškas ISPYRONIS padabintas neabejotina mūsų galūne "ONIS" (kaip Adomonis, Kilmonis, Girdonis), gi lenkams bei ispanams prisegėme dar kitą žodį ASTRINGE, lenk. OSTROGI, isp. ACICATE, AGUIJADA. Ispanų "es-puela" (ŠPYRA) įdomi tuo, kad parodo 5 šm. hunų-mongolų armijų įtaką klasišku RūL susilpnėjimu.

Betgi, kas gražiausia, kad tų mūsų žodžių niekaip nebegalima nuaikinti tariamąją "bendrą indoeuropiečių" kilme. Tie vargšai, joties aprangos atradimo nesulaukę, ėmė ir visi iki vieno išmirė mažiausiai 1500 metų prieš tai.

Tuo būdu, gauname moksliškai tikrą įrodymą jog tik vieni VYČIAI - GUDAI paskleidė tenai tuos žodžius, užkariavę Vakarus 4-5 šimtmetyje. Beje, sedyla, brizgyla rodo neabejotinas jotvingių kalbos lytis: plg. Jurgėla, Mingila, Daugėla, Raila, Kutra, Alekna, Alseika, Kudirka (pasirodo, turime nemažą talentingų jotvingių palikuonių, kurie dar užtinkami ir Vengrijoje, pvz. Montreaulyje pasirodęs MONO-LESCO save skaito "Vengrijos - Rumunijos lietuviu"). Jotvingiai yra ne kas kita, kaip jau teisingai tvirtino ir J. Basanavičius, kaip VYČIŲ - GUDŲ vardas. (Šio straipsnio interpretacija paimta iš mūsų kalbininko p. Č. Gelgaudo knygos "Mūsų Praeities Beieškant". Ją dar galima gauti šiuo adresu:

P.O. Box 5544,
Santa Monica, Calif.
90405, UŠA, Kaina \$15.)

AR NEREIKĖTŲ PERŽIŪRĖTI MŪSŲ ISTORIJĄ?

Tėviškės Žiburiuose Nr. 39 ir 40 buvo atspausdintas istoriko J. Jakšto studija apie prof. H. Paszkiewicz nuveiktus istorinius darbus. Ši studija atkreipė mūsų daugelio dėmesį, nes ji palietė ir Lietuvos istoriją. Interesuotojai susipažino ir su prof. H. Paszkiewicz darbais. Šie darbai apima Rytinės Europos devinto ir vėlesnių šimtmečių esamą padėtį. Autorius visai nelielia Rytinės Europos jos priešistorėje. Klausimo nutylėjimas sukėlė mūsų abejotinių įtarimų savu darbuotoju - istoriku. Pagal paskutiniuosius archeologinius atradimus aisčių gentys gyveno toliau už šiaurinės valstybines ribas. Kyla klausimas kada tos gentys ištautėjo, kieno sąskaitoje ir kurios jos buvo?

Šių metų spalio 24 d. Nr. 43 Nepriklausomos Lietuvos numeryje J. Benius meta kaltinimą Lietuvos istorikams, kad jie nuvertino Lietuvos istoriją. Nebūdamas istoriku nedrįstu vertinti istorijos faktų, bet pagal ilgą visuotinės istorijos, Aisčių tautos daugiausia nukentėjo Rusijos imperijos jūroje. Gal tas klausimas pervėlu kelti ir studijuoti, nes neturės praktiškos reikšmės, bet mums patiems būtų įdomu, kur mūsų protėvių gyventa ir kuriuo laiku.

Aštuntam šimtmetyje prieš Kristų graikai gyveno visais Juodosios Jūros pakraščiais. Jų visų jungtimi buvo Bizantijos miestas. Čia jie pardavė prekes ir pirkdavo kas reikia. Prekybos punktų buvo prisiėgę visais Rytinės Europos paupiais: Dniepre, Don, Volga ir kt. Pats Bizantijos miestas aprūpino Romos imperiją kviečiais, kai ana kariavo su Kartaginiečiais. Graikai kviečius supirkdavo Dniepro paupyje, o gintarą Priepitėje. Remiantis archeologiniais atkasimais, tada tose vietose gyveno aisčių tautos.

Pirmame šimtmetyje po Kr. Romos vadas Titus

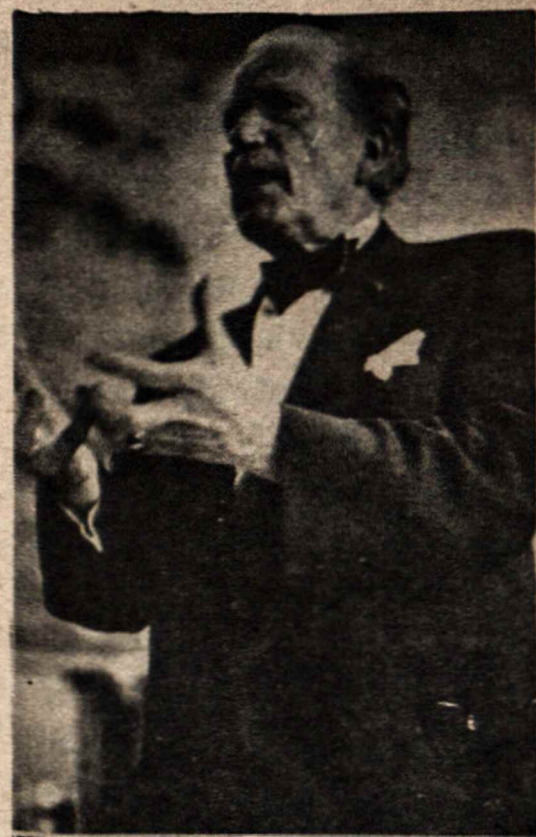
sugrovė Judėją, o žydus išvarė vergais. Dalis jų pabėgo ir kai kurie atsidūrė Rytinėje Europoje už Romos ribų. Jie kūrėsi versdamiesi prekyba ir sudarė pagrindą sėsliam gyvenimui.

Romėnai nukariavo Aleksandro Didžiojo graikų ir makedoniečių imperiją. Dalis pabėgėlių atsidūrė graikų kolonijose. Jų tarpe buvo dauguma slavų.

Romėnai krikščionis laikė už įstatymo ribų. Sugautus krikščionis žudydavo. Krikščionis ištisomis bendruomenėmis patraukė į Rytinę Europą. Šie pabėgėliai iš Bizantijos buvo daugumoje slavų, jie turėjo savo kalboje šventraštį.

K. Konstantinas Didysis susitarė su krikščionimis graikais ir slavais ir laimėjo Milvajamo mūšį su krikščionių pagalba, o vėliau ta pačia pagalba tapo Romos imperatorium. Krikščionybę sulygino su kitomis tikybomis. Perkėles sostinę iš Romos į Konstantinopolį, krikščionybę padarė valstybine tikyba. Tai davė graikams impulsą atstatyti Aleksandro Didžiojo imperiją ant krikščioniško pagrindo. Krikščionių tikėjimas yra universalus, jis priima visas tautas, kurios išpažįsta ir garbina vieną Dievą. Krikščioniška moralė ir įstatymai laiko visus lygiais prieš Dievą. Krikščionių valdovas yra Dievo vietininkas - t.y. vienas valdovas, vienas Dievas ir vieni įstatymai žmonijai. Pagal šiuos dėsnius ikūrė vienuolyną. Jame auklėjo įvairių kraštų surinktus atstovus - vienuolius. Jų tikslas apkrikštyti savogimtą kraštą ir jį valdyti per pasaulietį.

Vienuolynas išvertė šventaraštį į slavų kalbą - Kirilica. Pagal Kirilica apkrikštijo Moraviją vėliau Bulgariją. Su šiuo šventraščiu krikštijo ir Dniepropaupiais esančius graikus, slavus ir kitus. Krikščioniškos bendruomenės teikė savonarlamis pagalbą ir gavo įvairiausių lengvatų iš Konstanti-

Gruodžio mėn. 2 dienos ryte, mirė teislininkas - diplomatas Vaclovas Sidzikauskas. Velionis gimęs 1893 m. balandžio mėn. 10 d. Šiaurinės km. Kidulių valsčiuje Šakių apskr.

nopolio. Laikui bėgant, atsirado reikalas apjungti tas bendruomenes. To darbo pagal istorinius šaltinius ėmėsi skandinavai. Valdovus apribodavo graikų atsiųsti vienuoliai, vėliau metropolitai. Kadangi valdovui priklausė vienuoliai iš bažnyčios, tai buvo valdovo administraciniai vienetai. Pats valdovas negalėjo būti kitos tikybos žmogus, o tik ortodoksas, nežiūrintis tautybės.

989 m. Kievo valdovas Vladimieras apkrikštijo savo valdas. Jis krikštui naudojo jėgą. Visi gyventojai turėjo nerti po vandeniu ir tapti krikščionimis, arba pabėgti, nes nekrikščionys buvo žudomi. Dabar prasidėjo apaštalinimas karu ir pavergimu kitų nekrikščionių. Nejučiomis atsirado tarp krikščionių ir nekrikščionių didžiulė tuštuma. Pagaliau buvo mesta Bizantijos ir Romos krikščioniška meilė į Rytų Europą. Sužydėjo brolybė. Daumantas nužudė Mindaugą pagal ortodoksų planą. Kai jis iš Lietuvos buvo išvytas, gavo Polocką valdyti. Net nei mirusio jo neužmiršo, o padarė jį šventu, nes sutrukdė įvesti krikščionybę Romos apeigomis ir padaryti Lietuvą karalija.

Jėgos ir viliojimo keliu krikščionybė ėjo lėtai, nes išaugo pasipriešinimas. Žinoma, būtų užtrukęs ilgesnį laiką, bet vis-

(Nukelta į 9 psl.)

TURTO PALIKIMO REKALU

Okupuotoje Lietuvoje ieldžiamas ir veltui pasaulio lietuviams siuntinėjamas "Gimtas Kraštas" spalio 25 numeryje išidėjo ilgą šaliamono Viantraubo komentarą "Kam atiteks palikimai?", kuriam: e jis dėsto, kaip jo vadinamieji vaduotojai trukdo ipėdiniam palikimus gauti. Eltos bendradarbio paklaustas Lietuvos Generalinis Konsulas A. Širutis atsakė į jam duotus kelis klausimus.

-Ar telsybė, kad veiksniai trukdo ipėdiniam Lietuvoje palikimus gauti?

- Čia tiek pat telsybės, kiek okupanto ir jo tarnų tvirtinime, kad Lietuva savanoriškai įstojusi į Sovietų Sąjungą. Lietuvos konsulai savo paskirtimi yra ipareigoti ginti Lietuvos piliečių interesus, ir tą jie visomis išgalėmis vykdo. Todėl jie trukdo okupantui užgrobti palikimus, kurie priklauso okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems ipėdiniam.

- Gal žinote ką nors apie Kristupo Juškos palikimą, kurio atsiimti ipėdinis turėjęs net į Švediją nuvykti?

- Šis palikimas buvo Lietuvos Generalinio Konsulato Chicagoje konsulariniame rajone. Norėdamas, kad palikimas tektų Juškos ipėdiniam, o ne sovietams, Generalinis Konsulas Chicagoje, velionis Petras Daužvardis, susižinojo su Lietuvoje gyvenančiu mirusiojo sūnum ir pakvietė jį atvykti į Ameriką arba į bet kurią laisvojo pasaulio šalį atsiimti tėvo palikimą. Sūnus atsakęs, kad jis į Ameriką atvykti negalės, bet galėtų nuvykti į Švediją. Konsulas sutiko jam palikimą pervesti į Švediją. Jis čion atvyko su Maskvos Injurkolegijos agentūros Vilniuje tarnautoja Genovaite Valinskienė (nepranešęs apie jos "globą" konsului). Švedijoje, Vilijus Juška pasirašė pakvitavimą, kad palikimo tiek tai dolerių gavęs, o po to su Valin-

skienė grįžo į okupuotą Lietuvą.

- Ar manote, kad Juška jam priklausomų dolerių į rankas negavo?

- Tikrai ne. Tam ir buvo su juo atsiųsta Valinskienė, kad gavęs dolerius ipėdinis nenutartų nukeliauti į Ameriką ar kur kitur.

- Ar žinote bent vieną atsitikimą, kur okupantas, paėmęs palikimo dolerius, ipėdinui nieko neduotų?

- Žinau, štai jis: 1967 m. balandžio 7 d., Paterzon, N. J., mirė Nikodemus Amfaravičius - Anforovich. Jis paliko keliolika tūkstančių dolerių, bet nepalikto nei testamentu, nei artimų šeimos narių. Apmokėjęs laidotuvių ir kitas išlaidas, ipėdiniam Lietuvoje liko \$10,899.07. Injurkolegijos advokatas, neva atstovaujantis "vienintėlę mirusiojo ipėdinę" Antaniną, stasio dukrą, Anforovich - Amfaravičiūtę, jos vardu Maskvoje surašė "The Release and Refunding Bond to Administrator", kurį tariamoji ipėdinė pasirašė Amerikos Konsulo akivaizdoje. Ji taipgi indorsavo jos vardu 1967 m. rugpjūčio 15 d., išrašytą čekį sumoje \$10,655.07, lyg tai ji tuos pinigus būtų gavusi. Injurkolegija nutylėjo, kad Sibire ištrėmimo gyvena tikra Amfaravičiaus sesuo Michalina Gečiauskienė. Po dešimties metų, grįžusi į Lietuvą iš Sibiro tremties, Gečiauskienė pradėjo rašyti laiškus broliui Nikodemui. Atsiliepė giminės iš Amerikos, kad brolis jau miręs ir kad jo palikimą kažkas paslėmė. Gečiauskienė parašė giminėms, kad ji jokio palikimo nėra gavusi. Giminės kreipėsi į Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke. Pavedžiau reikalą ištirti advokatams. Išaiškėjo, kad Maskvos Injurkolegija palikimą yra paėmusi, bet teisėtai ipėdinei, seseriai Michalinai Gečiauskienai jo neišmokėjusi. Mano advokatai džiaugėsi, kad ši kartą Injurkolegija bus pačiupta už palikimo pa-

siavinimą... Bet, vos pajudinus bylą, pradėjo plaukti giminės iš Gečiauskienės aliarmuojantys laišakai: Brangieji, ačiū už jūsų pastangas, bet toliau nieko nedarykite, palikimą gaučiu... Daviau parėdymą advokatams bylą nutraukti, nes kiltų pavojus, kad senutė "už tarybinės santvarkos šmeižimą" dar kartą atsidurtų Sibire.

- Ką galėtumėt pasakyti apie teisėjus ir advokatus, kurie, anot Vaintraubo, patys nuvežė dolerius į Lietuvą ir išdalino ipėdiniam?

- Dolerių ar kitos kokios svetimos valiutos okupuotoje Lietuvoje niekas negali imti nei pas save laikyti. Nusikaltę labai griežtai baudžiami. Beje, Vaintraubas rašo apie Hartfordo teisėją James Kinella, kuris lankėsi Lietuvoje ir ištikinęs, kad ipėdiniai palikimus gauna. Idomus sutapimas - kaip tik šią savaitę gavau to teisėjo pranešimą apie vieno lietuvių palikimą. Jei teisėjas būtų ištikinęs, kad ipėdiniai Lietuvoje palikimus gauna, tai vargiai jis bekvieštų Lietuvos konsulą tuos ipėdinius atstovauti...

- Ar teisingas Vaintraubo perduotas Injurkolegijos tarnautojos Valinskienės tvirtinimas, kad "Palikimas, atitekęs mūsų krašto gyventojams, yra vieškoje jų žinioje?"

- Jeigu taip būtų, tai Vaintraubui nereikėtų laikraščiuose rašyti ilgų ir klaidinančių aiškinimų.

Pelningiausia Kapitalo Investacija

Stepas Zobarskas neseniai paskelbė spaudoje planą išleisti didelį ir jau paruoštą veikalą - "Fifty years of Lithuanian li-

Viename civilizuotame pasaulyje ta teisė yra savime suprantama ir jos aiškinti nereikia.

- Ką galėtumėt patarti asmenims, turintiems šeimos narių ir giminų Lietuvoje?

- Kiekvienas asmuo, turintis šeimos narius Lietuvoje, turėtų surašyti testamentą, kad prie jo palikimo negalėtų priistalkyti Rusijos interesus atstovaujantys advokatai ir jų agentai. Jei palikimas stambokas, tai testamentas turėtų būti taip surašytas, kad tik dalis turto tektų ipėdiniam Lietuvoje, o kita dalis nueitų už Lietuvos laisvę kovojančioms organizacijoms ir lietuvių kultūrinės institucijoms laisvajame pasaulyje.

• Lapkričio 13 d. Turkijos teismas Ankaroje svarstė P. ir A. Brazinskių bylą ir vėl, radęs dokumentuose kažkokių neaiškumų, ją atidėjo gruodžio 25 d. Reiškia, vargšai kaliniai bus teisiami Kalėdų pirmąją dieną. Būtų jiems didelė parama, jei jie iš viso pasaulio lietuvių gautų kalėdinius sveikinimus šiuo adresu:

P. ir A. Brazinskas,
Merker kapali,
Ceza evi,
Ankara, Turkey.

terature", kuriam reikalingas mecenatas su dvylika tūkstančių dolerių. Lietuvių Rašytojų Draugijos vadlybai tasai veikalas yra žinomas ir didžiai brangus. Jo išleidimas bei paskleidimas pasaulyje turėtų rūpėti kiekvienam mūsų kultūrininkui.

Stepas Zobarskas, Lietuvių Rašytojų Draugijos narys, tremtyje labai pasižymėjo knygų leidimu anglų kalba. Jis jau yra išleidęs 41 veikalą ir kelis jų turi paruošęs. Tai visų mūsų dėmesio vertas žygis, kurį atlieka vienas žmogus be savo spaustuvės, be vertėjų kolektyvo, be žymesnės paramos iš visuomenės ir dar apsunkintas pilna savo tarnybos našta.

Stepo Zobarsko knygų leidimas anglų kalba išreiškia tą visuotinį mūsų troškimą - į pasaulį išiveržti su tautine kūryba. Tarp jo išleistų knygų anglų kalba 25-kios tenka lietuvių literatūrai. Koks tai svarus vieno žmogaus įnašas į dvasinį mūsų lobyną. Tos knygos gi jo Maryland leidyklos vardu pasklinda visame pasaulyje. Mūsų kūrybinis pajėgumas plačiai atveriamas kitataučiams, ir tuo paliudijama, jog esame verti laisvės.

Dabartinis Zobarsko užmojis pateikti pasauliui pačius būdingiausius mūsų grožinės literatūros (Nukelta į 5 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS METINIO SUVAŽIAVIMO DALYVIAI, lapkričio 17 d. Chicagoje.

(Tęsinio pabaiga)

IŠEITIES BEIEŠKANT

Iš kur Lomžos vyskupas gavo galią nustatyti kokią kalbą Dievas su-pranta ir kokios nesu-pranta? Iš kur jo galia praryti lietuviškas bažnyčias, kaip slibinas kara-laites? J. Brzykowski sa-vo sielų vadavimui su-stiprinti galėjo pasitelkti žandarus su bizūnais ir kulkomis. Lomžos vysku-pas to galimumo neturi. Jis turi tik tą galią, kurią patys tikintieji jam duoda. Taigi, norėdami, jie ją ir sugebėtų atimti, — už ne-krikščionišką elgesį.

Viena iš priemonių vyskupui sukalbamesniu padaryti galėtų būti pasy-vus pasipriešinimas. Pa-rapijiečiai, susitarę, at-sakytų bet kokią paramą bažnyčiai, iš kurios buvo išmesti, neduotų nė grašio per rinkliavas pamaldų metu, nė grašio už krikš-tus, jungtuves, atsisakytų priimti kalėdojančius ku-nigus, visi demonstraty-viai išeltų prasidėjus pa-mokslui. Nėra prasmės lietuviams prisimti pa-reigas, kai jie neturi tei-sių savo pačių bažnyčioj.

Kas lieka tuo atveju klebonui? Duoti visus bažnyčios patarnavimus bei sakramentus veltui ir iš savo kišenės išlai-kyti vikarus? Arba viską atsakyti parodant, kad sakramentai keičiami tik į pinigą? Jis atsидuria ne-patogioje padėtyje.

Toks pasyvus pasiprie-šinimas buvo lietuvių bandytas. Jis vaisių neda-vė, nes kiekvienas žmogus tai darė atskirai. Bet vei-

kiant visiems parapijie-čiams sutartinai, jis būtų sėkmingas. Tokį pasiprie-šinimą išrado amerikie-čių filosofas Thoreau ir jį sistemingai pritaikė Gandhi su didžiuoju pasi-sekimu.

Jei tas sutartinis veiks-mas nepalenktų greitai klebono ir vyskupo, yra stipresnių priemonių.

AMERIKOS LIETUVIŲ PAVYZDYS

Su bažnyčiomis vargo turėjo ir Amerikos lietu-viai. Emigracijos pra-džioje jie steigė bendras parapijas su lenkais. Bet tie jiems nenorėjo leisti turėti savo pamaldų. Iš to kildavo vaidai ir kar-tais, muštynės. Galop lie-tuviai išsižadėjo savo bažnyčios, atsiskyrė nuo lenkų ir sukūrė savas pa-rapijas. Tuo vargai nepa-sibaigė. Vis kildavo nesu-tarimų su vyskupais dėl parapijų tvarkymo. Tada lietuvių kantrybė pasibaigė. Kelios parapijos atsi-skyrė nuo savo vyskupijų ir tapo nepriklausomomis tautinėmis. Lenkai Ame-rikoje turi savo tautinę bažnyčią su daugeliu pa-rapijų, nepriklausančių nuo vyskupijų.

TAUTINĖ PARAPIJA SEINUOSE?

Ar toks atsiskyrimas nuo vyskupijos yra įma-nomas Seinuose? Kodėl nė? Jis ten nėra sudėtin-gesnis, negu Amerikoje.

Žinoma, tada parapi-jiečiai nebebūtų skaitomi katalikais. Bet ar Lomžos vyskupo religija yra kata-

Konkurso metu.

likiška? Koks yra bažny-čios apibrėžimas? Ji yra viena, šventa, visuotinė ir apaštališka, kaip ten bebū-tų dėl vienumo, neteisybe pagrįsta vyskupo religija tikriausia nėra šventa. Ji nėra visuotinė, nes veja kitaip kalbančius tikin-čiuosius lauk. Pagaliau kuris iš apaštalų liepė grobti svetimas bažny-čias, dargi tokių veidmai-niškų komedijų dėka? Lenkų vyskupai visados savo religiją vadino "polska wiara". Juo labiau ji tėra "polska wiara" da-bar, kai lotynų kalba ne-bevartojama.

Tat kodėl nepakeisti vieną ereziją kita? Bet tuo atveju lietuvių atsi-kratys nuolatinio skriaudimo, mulkinimo, pažemi-nimo.

Punsko licėjaus salėje šių metų pavasarį įvyko "tarybinių dainų konkurso" apskrities turnyras, konkursą laimėjo Punsko lietuvių kultūros namų estradinio ansamblio voka-linė-instrumentinė grupė, kuriai vadovauja A. Šliaužys. Pečiulio nuotraukoje konkur-so užbaiga.

(Iš Punske leidžiamo laikraščio "Aušra")

VASYLIŪNŲ METINIS KONCERTAS

Šeštadienį, gruodžio mėn. 8 dieną, vakare 7 val. 30 min., Bostone, Mas., Jordan Hall mažoje salėje (Recital Hall) įvyks retas koncertas. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasy-liūnas, pasikvietę talkon klarnetistą David Mott, at-liks programą pašvęstą kompozitoriaus Kazio Vik-toro Banaičio kūriniais. Bus atlikta "Rapsodinė sonata" h moll, Trio "Lietuvos Idilijos" ir sonata d moll. Tai bus tikra šventė savos kultūros mylėto-jams.

Vienu metu Stasys Liepa štai ką rašė apie Ba-naičio Trio:—"Lietuvos Idilijos"—pastoralinė suite, tai kūrinys, atestuojąs Banaitį, kaip subtilių plony-bių lietuviškoje muzikoje puoselėtoją, dažnai čia pasiekiantį tikro meistriškumo. Trijų dalių suitei patys kompozitorius davė programinės antraštes Vagaro ryto aidai, Našlaičių skundas ir Kaimo šo-kis. Ta Suvalkijos lygumų, jos plačių su raliuojan-čiais piemenėliais ganyklų, sodžiaus gyvenimo linksmų ir tamiesnių epizodų garsinė poema žavi savo paprastumu, gamtiško gyvenimo nekalbimu ir naturalumu. Trys instrumentai, kiekvienas jų grakš-čiai sumedami savaip skirtingų vargų melodinius žiedus, čia sukrauna didžiulę garsinę lyrinio grožio kupetą, tokiu šviežiu gaivumu alsuojančia, kaip ir toji kvepianti Suvalkijos lyguma."

Nemažiau jautriai apibūdina Stasys Liepa ir so-natą d moll. Štai kelios jo mintys. —"Sonata d moll smuikui ir fortepijonui yra tikras Banaičio širdies kraujo kūrinys, labai jo brangintas kūdikis, išnešio-tas, mirus jo motinai, asmeninių negandų bei su-kretimų audroje, ataugtas giliu liūdesiu, dažnai su-skambančiu tirštų, sunkių, gedulingų, gaudžiančių lyg varpai sąskambių pynėmis. Emocijonaliai jau-triomis temomis savo dvasia atspindinčiomis liau-dies dainų charakterių, tų temų dinaminis išvystymu, užkopiančiu į nemažas dramatinės aukštumas, sonata retai tepritrūksta įtampos kvapo..."

Dar daugiau galima būtų pasakyti ir apie Raps-o-dinę sonatą, kupina kunkuliuojančio lietuviško gy-venimo, pilno lyrinio bei dramatinio momentų.

Plačioji lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečia-ma nepraleisti taip retos progos išgirsti bei pasi-gėrėti aukšta, klasine, lietuviška kūryba. Bilietai gaunami salės kasoje, jų kaina \$2.50.

PELNINGIAUSIA KAPITALO INVESTACIJA...

(Atkelta iš 4 psl.)

ros pavyzdžius, sukurtus das-pagrindinis mūsų kul-per paskutinius 50 metų, tūrinių reikalų rėmėjas. turi ypatingos reikšmės. Štepo Zobarsko naujar-čia kitatautis viename sias užmojis šauklasi gabalė gaus tai, kas lietu- skubios pagalbos, ir rašy-vių raštijoje geriausia. tojai tikisi, kad ji ateis. Tai pamažu pereis į en- ciklopedinius bei antolo- ginius kitų tautų leidinius su didžia nauda visiems. keli jungtinėm aukom.

Bet tokiam veikalui iš- leisti Štepas Zobarskas prašo dvylikos tūkstančių dolerių. Kai kam tai gali atrodyti gąsdinanti suma, tačiau ji yra įmaonma. Mecenatystės sritis kul- tūriniam tikslams mū- suose nuolat plečiasi ir įvairėja. Staiga atsiranda kultūros entuziastų, kurie pakloja žymias sumas sa- vo pamėgtam objektui įgy- vendinti. Čia taipgi prisimintinas ir Lietuvių Fon-

Kun. Leonardas Andriekus LRD pirm.

KAI NEBESUSTOJAMA...

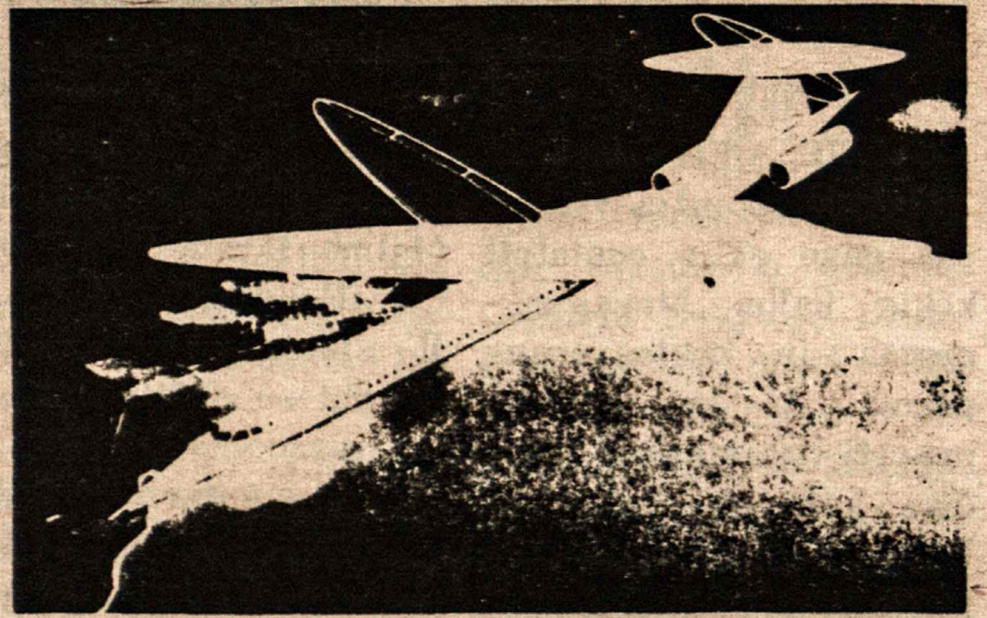
(Mokslas ir Gyvenimas)

Alkoholizmas — sudėtinga problema, kurią nagrinėja medikai, sociologai, teisininkai, psichologai, ekonomistai, biologai. Pats žodis „alkoholizmas“ yra daugiaprasmiškas. Plačiąja prasme — tai masinis alkoholio vartojimo reiškiny; girtavimo paprotys. Alkoholio vartojimas didėja visame pasaulyje, nors visur stengiamasi jį apriboti, tiek didinant kainas, tiek taikant įvairius draudimus. Alkoholio suvartojimas mūsų respublikoje per pastaruosius 10 metų taip pat padidėjo ir dabar kiekvienam gyventojui vidutiniškai tenka apie 10 l degtinės, 14 l vyno ir apie 30 l alaus per metus.

„Alkoholizmas“ siaurąja, medicinine prasme reiškia alkoholinę narkomaniją, savotišką alkoholinį invalidumą, priklausomybę nuo alkoholio, liguistą jautrumą jam. Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos ekspertų komisijos pasiūlytas apibrėžimas taip skamba: „Alkoholizmas — tai lėtinė liga, pasireiškianti pasikartojančiu užsitęsiančiu gėrimu, kenkiančiu geriančiojo fizinei ir psichinei sveikatai, santykiams su kolektyvu, jo socialinei bei materialinei padėčiai“.

Alkoholis griaua visus tris žmogaus asmenybės aukštus: biologinį, psichinį ir socialinį, todėl alkoholizmas kaip liga yra beveik pati sudėtingiausia iš žinomų medicinai. Vieni tik „pirmajame aukšte“ — vidaus organuose — alkoholis žaloja 10 sistemų ir todėl turėtų kelti atitinkamą terapeutų rūpestį (kol kas alkoholizmu domisi tik kai kurie psichiatrai). Geriantieji 32 kartus dažniau serga gerklės ir burnos ertmės vėžiu. Nesaikingas gėrimas sukelia lėtinius gastritus, kuriais serga 60% alkoholikų, iki nulio sumažina skrandžio rūgštingumą, yra opaligės priežastis. Kas trečio alkoholiko

kepenys padidėjusios, skausmingos, prastai išskiria tulžį. Alkoholizmo ryšys su kepenų ciroze toks glaudus, kad daugelyje šalių alkoholikų skaičius nustatomas pagal ciroze mirusių skaičių. Chirurgams ir psichiatriams nerimą kelia ūmūs kasos uždegimai — alkoholiniai pankreatitai. Ilgalaikis alkoholio vartojimas nuslopina vidinę kasos liaukos dalį ir sukelia cukraligę. Alkoholikai 4–6 kartus dažniau serga plaučių uždegimu. 90% susirgusių pleuritu — girtuokliai. Geriančiųjų tarpe ypač dažni lėtiniai bronchitai, kurių priežastis — alkoholinė plaučių liga. Seniai žinoma alkoholinė miokardopatija, pasireiškianti širdies skausmais, plikimo priepuoliais, nepastoviu kraujospūdžiu. Alkoholis žaloja inkstus, juos suraukšlėja. Girtavimas — dažna vyrų lytinio silpnumo ir prostatos uždegimo priežastis. Nors alkoholis ir atpalaiduoja geismus, tačiau pakerta nervinius laidus, reguliuojančius lytinę jėgą. Neuropatologams puikiai žinomi pacientai, kurie skundžiasi rankos arba kojos nejautra, nutirpimu, „skruzdžių bėgijimu“, pirštų nevaldymu, aštriais skausmais — tai juntamųjų ir judinamųjų nervų uždegimai (neuritai, neuralgijos, radikulitai). O kur alkoholiniai polineuritai, kurie baigiasi mirtimi arba paralyžiumi? Alkoholis sutrikdo harmoninę organizmo reguliaciją, išplauna iš organizmo kai kuriuos vitaminus bei mikroelementus, pakeičia kraujo sudėtį, o neįvairi mityba, nepilnavertis virškinimas dėl skrandžio, kepenų ir kasos negalavimų bei organizmo apnuodijimas alkoholio ir baltymų junginiais padidina organizmo jautrumą, sumažina jo atsparumą persilimams, infekcijoms bei odos ligoms. Visa tai — tiesioginės nesaikingo alkoholio vartojimo pasekmės, neskaitant gamybinio

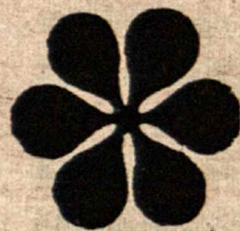
LĖKTUVAS ĮSTIRŽAIS SPARNAIS

Sparnai sukonstruoti 45° kampu į lėktuvo korpusą, nesukelia sproginą primenančio gerso. JAV Kosminių tyrimų ir aeronautikos centre (NASA) šiuo metu bandomas visiškai naujas lėktuvo modelis. Viršgarsinis lėktuvas pasisukančių sparnų dėka skris be liūdnai pagarsėjusio „sprogimo“. Pakylant, leidžiantis ir skrendant virš tankiai apgyventų rajonų sparnai pasisuka 45° kampu, ir jo keliamas triukšmas nebus didesnis už šiandien skraidančių lėktuvų triukšmą.

ir transporto traumatizmo, venerinių ligų ir kitų nemalonumų, susijusių su išgėrimu.

Girtuokliams dažnos būna smegenų traumos. Kas trečias pas narkologą atėjęs pacientas dėl smegenų sutrenkimo yra buvęs be sąmonės. Tačiau ir išvengusieji galvos traumų nė kiek ne laimingesni. Visiems be saiko geriantiems palaipsniui vystosi nebe-pataisomi smegenų pakitimai, primenantys sunkios galvos traumos pasekmes, — tai alkoholinė encefalopatija, dėl kurios pakinta

charakteris, tiksliau, netenkama charakterio. Žmogus darosi savo nuotaikos ir atsitiktinumo vergu, pašalinės įtakos žaisleliu. Jo atmintis silpsta, dėmesys ir mąstymas tampa paviršutiniški, motyvai, anksčiau buvę reikšmingi, išblėsta, jis greit pavargsta ir išsenka, dėl menko nieko pernelyg susijaudina. Dėl alkoholinės encefalopatijos

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliaudos romano „Sunkiausiu Keliu“)

21

Greta Sleževičienės motinos namo buvo lenko gydytojo namas.

Po vidurnakčio į gydytojo duris pasibeldė darbininko išvaizdos vyras. Gydytojui tai nebuvo naujovė. Reikalo verčiami, pacientai surasdavo mediką ir nakties metu. Gydytojas pats pradare duris ir, nenorėdamas šalti prie durų, paprašė vėlyvą pacientą vidun.

Prieš jį stovėjo gana jaunas, bet kelių dienų neskustų žandų vyras. Kareiviško tipo ūsai ir stipriai užmauta ant plaukų kepkė. Už pirmojo vyro stovėjo kitas, į kurį sunerimęs gydytojas nesuskubo išžiūrėti.

Abu vyrai įžengė vidun ir sustojo prie pat durų, kurias uždare antras svečias.

— Labas vakaras, — pasakė ūsuotasis.

Vieno ir kito apsidairymas pervėrė gydytoją pavojaus pajutimu.

— Ar jūs pažįstate Sleževičių? — paklausė vyras.

— Nedaug, — atsakė gydytojas.

— Kur yra Sleževičiai? — sekė klausimas.

Dabar gydytojas suprato grėsmingų naktinių svečių reikalą. Jau žinojo, kad jaunieji Sleževičiai, kaip juos vadino Domos motina, grįžo iš Rusijos ir gyvena pas motiną, jo kaimynę. Jis buvo sutikęs Domą, kalbėjosi su Sleževičium ir žinojo, kad jis yra lietuvių valdžios galva.

Gydytojui buvo vis neaišku, ar šie naktiniai išibrovėliai žino, kuriame name laikosi Sleževičiai. Ar jie jį tiria? Ar klysta, ieškodami Sleževičių jo namuose?

— Kiek aš žinau, Sleževičiai yra Rusijoje, — atsakė gydytojas.

— Ne Vilniuje?

— Kiek aš žinau, — atkakliai pakartojo gydytojas,

— jie negrįžo iš Rusijos.

Žinojo, kad jis dėsto absurda. Kas gi Vilniuje ne-

žinotų, kad Sleževičius yra lietuvių valdžios galva? Bet absurdo kelias pagavo jį ir ėmė pildyti rizika.

— Aš net nežinau, ar jie besugrįš iš Rusijos, — drąsiai patikino gydytojas rusiškai kalbantį vyrą.

— Mes norėjome pasimatyti su Sleževičium, — pasakė rudaūsis. — Ar čia kas nors dar gyvena?

— Aš ir žmona, — užtikrino medikas.

— Taip, taip, — nutęsė staiga antrasis. — Adresas tas pat.

— Koks adresas? — nustebo gydytojas.

— Sleževičių adresas.

— Čia niekad Sleževičius negyveno. Aš čia gyvenu nuo prieškarinių laikų. Aš vienas.

Lyg susigriebęs, jis pridūrė:

— Yra dar namelis kieme, bet seniai stovi tuščias.

— Kur tas namelis? — pagyvėjęs paklausė rusas.

Gydytojas išlydėjo atėjusius į kiemą. Parodė jiems takelį į kiemo gilumą, kur toli plačiame ir tuščiame kieme tūnojo žemas ir labai apleistas mūrinukas.

Vyrai, lyg baidydami pasalų šūvio, perėjo kiemą, beldėsi prie mūrinuko durų ir į langines. Pagaliau pamatė, įsitikino, kad tai tuščias negyvenamas laužas. Nuėjo tamsia gatve, gydytojui stebint juos pro langą.

Vos dingo iš akių, jis apsupo savo kaklą ir galvą skara, parodė reikšmingas akis išgąsdintai žmonai ir kiemo užpakaliu nuėjo pas Sleževičius.

Prikėlė juos ilgai ir atsargiai belsdamasis į lango stiklą. Įleistas vidun, spalvingai atpasakojo įtartiną vizitą.

— Jūs turite pasišalinti iš šito adreso, — reikalavo gydytojas. — Kitą kartą jie tikrai atras jūsų buveinę.

— Mes tai padarysime, — užtikrino Sleževičius.

Žinojo, kad ankstų rytą išvyksta į Kauną. Tam užsakė vagoną Lietuvos Vyriausybei...

Už kelių valandų reikėjo vykdyti bausios pasitraukimo planą. Gėrė arbatą, užvirtą ant piktai šnypščiančio primuso. Apsidairė prie durų, abu išėjo į gatvę ir pasuko į priešingą pusę, kur, pasak kaimyną gydytoją, nuėjo naktiniai lankytojai. Patraukė „Lietuvos Žinių“ redakcijos kryptimi, padarydami poros kvartalų vingį.

žmogus praranda sugebėjimą prisitaikyti prie nuolat besikeičiančių gyvenimo reikavimų. Be to alkoholine encefalopatija — tai pagrindas atsirasti alkoholinei epilepsijai bei alkoholinėms psichozėms, pradedant pavyduliavimo kliedėjimu ir baigiant baltąja karštligė nuo kurios Prancūzijoje 1948 m. mirė 481 asmuo, o 1958 m. — net 4595. Matyt medicinos pažanga nesusėja paskui girtavimo tempus. Toje pačioje Prancūzijoje, tame „vynuogių rojuje“, kur išgeriami rekordiniai alkoholio kiekiai, 1955 m. nuo alkoholizmo mirė 18 000 piliečių, o nuo antros socialinės ligos — tuberkuliozės — 13 500. Niujorke kasmet nuo persigėrimo miršta 5–6 tūkst. žmonių — tiek pat, kiek visoje caro Rusijoje.

Kol kas dar neaišku, kodėl vieni gali gerti nesisaugodami visą gyvenimą, o kiti per kelerius metus tampa alkoholikais. Taip pat mažai teistirta pereinamoji ir pradinė alkoholizmo stadijos. Dar neįmanoma tiksliai nustatyti, kuris žmogus gali tapti alkoholiku. Alkoholizmas — asmenybės liga. Vienas žmogus skiriasi nuo kito ir kiekvieno kelias į alkoholizmą skirtingas.

Alkoholizmo ašį sudaro narkomaninis sindromas (požymių kompleksas), kurio yra dvi pusės: priklausomybė nuo alkoholio ir pakitusi reakcija į jį. Priklausomybė nuo alkoholio, potraukis vartoti alkoholį pasireiškia pirmojoje — neurasteninėje — alkoholizmo stadijoje. Tokio žmogaus savijauta, darbingumas ir sveikata priklauso nuo alkoholio buvimo arba trūkumo. Psichinė priklausomybė nėra susijusi su konkrečiu narkotiku, tai greičiau narkomano poreikis kokių nors vaistų pakeisti savo psichinę būklę, pagerinti savijautą. Fizinė priklausomybė — kai normaliai funkcinė būklei reikalingas konkretus narkotikas, kurį pavartoja, iš karto pagereja darbingumas, psichinė ir fizinė būseną. Išgėrimas tampa būtinas kaip fiziologinis aktas, prilygsta troškuliui, alkui, su kuriuo alkoholikas paprastai nekovoja.

Narkomaninė priklausomybė pasireiškia

potraukiu, kontrolės netekimu ir abstinenciniu sindromu. Potraukis, šis pirmasis alkoholizmo požymis, iš pradžių būna net nesuvokiamas, pasireiškia tik kaip teigiamas nusiteikimas išgerti. Vėliau nuo tam tikros „kritinės dozės“ susilaikymas jau tampa problema, pagaliau atsiranda potraukis arba poreikis atsipagurioti.

Kontrolės netekimas būna dvejopas — arba alkoholikas nepajėgia susilaikyti nepaėragęs, arba nesugeba dozuoti išgeriamo kiekio — „išgerti tiek, kad būtų malonu, bet ne tiek, kad paskui būtų nemalonu“. Kontrolės netekimas nėra absoliutus, todėl teisingi anglų psichiatras Glatas, sakydamas: „Tai nereiškia, kad alkoholikas jokių būdu negali sustoti, pradėjęs gerti, bet tai reiškia, kad jis gali nesustoti“. Kontrolė būtina kiekybinė arba situacinė, kurios netekus nežinoma gėrimo saiko arba vietos ir laiko, nebepaisoma situacijų, kuriomis gerti negalima. Situacinės kontrolės netekimas būdingas vėlesnėms — narkomaninei ir encefalopatinėi — alkoholizmo stadijoms, nors žemos kultūros asmenys gali jos neturėti iš pat pradžių.

Abstinencinis, arba pagirių, sindromas atsiranda dėl nervų sistemos reakcijos į alkoholio sutrikdytą nervinių procesų pusiausvyrą. Paprastosios pagirios, būdingos nealkoholikui, — tai bloga savijauta dėl apsinuodijimo neįprastomis alkoholio dozėmis, o abstinencija — tai nervinės įtampos būklė, prasidedanti alkoholiui pasišalinant iš organizmo. Jai būdinga nerimas, įtarumas, rankų pirštų, vokų, liežuvių, vėliau galvos ir viso kūno drebinimas, prakaitavimas, pykinimas, vėmimas, kartais viduriavimas, apetito sutrikimas (jo išnykimas arba padidėjimas iki vadinamojo „vilko apetito“), troškulys, širdies plakimas ir skausmai, galvos skausmai, kraujospūdžio padidėjimas, nemiga arba bauginantys sapnai. Vėlesnėse alkoholizmo stadijose atsiranda psichiniai sutrikimai — baimė, persekiojimo kliedėjimas, haliucinacijos, rankų ir

leptiniai priepuoliai, po kurių dažnai prasideda baltoji karštligė. Abstinencinis sindromas paprastai išsivysto alkoholizmo apogėjuje, nors kartais pasireiškia tik paskutinėje alkoholizmo stadijoje.

Pakitusi reakcija į alkoholį — tai visų pirma tolerancijos pasikeitimas, kurios pirmas požymis — apsauginio vėmimo refleksio išnykimas, leidžiantis išgerti vis didesnes alkoholio dozes, vis mažiau svaigstant. Įsigalint alkoholinei narkomanijai, priprantama prie vis didesnių alkoholio dozių, girtumas pasireiškia ne iš karto; iš pradžių pagereja darbingumas ir kai kurios organizmo funkcijos. Padidėjusi tolerancija kurį laiką laikosi vienodame lygyje, o po kelių mėnesių įprastos dozės pasidaro per didelės, greičiau svaigina, dėl to imama gerti dažniau, po kelis kartus per dieną, nuo stiprių gėrimų pereinama prie vyno ir alaus.

Kartu su tolerancija keičiasi ir pasigėrimo pobūdis bei girtavimo sistema. Alkoholiko pasigėrimui vis būdingesnis darosi vadinamasis „filmo trūkimas“, kai kitą dieną neįmanoma prisiminti atskirų savo išgėrimo intervalų, nors ir sąmonė, ir orientacija tuo metu nebuvo sutrikusi. Keičiasi ir reakcija į alkoholį — geriant sukiša neigiami jausmai, pyktis, agresija, priešiškumas, įtarumas, noras kažkur eiti, „atlikti žygdarbį“, mintys įstringa į vieną temą, kalbama apie vieną ir tą patį.

Alkoholizmui būdinga girtavimo sistemos evoliucija nuo epizodinio piktnaudžiavimo alkoholiu į pastovų, kai pertraukos daromos tik dėl išorinių aplinkybių — pinigų stokos, šeimininių ir darbinų konfliktų, kol pagaliau išsivysto vadinamoji dipsomanija — gėrimo priepuoliai, kai geriama tol, kol nusilpusi sveikata priverčia sustoti ir jau nebesinori daugiau gerti — nusilpimas nuslopina potraukį. Gėrimo priepuolis užtrunka kelias dienas, kartais savaitę. Tai alkoholizmo encefalopatinė stadija. Kai kurie alkoholikai šioje stadijoje geria nuolat, svaigdami nuo visai mažų dozių.

(Pabaiga kitame numerį)

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

OŽIAI PO VANDENIU

Praėjusių metų pabaigoje Marselyje buvo atliktas įdomus eksperimentas. Į povandeninę kamerą patalpino du ožius, nuleido į 300 m gylį, išlaikė juos ten 36 val., o po to vėl iškėlė į paviršių. Kam tai reikalinga? Mat, Marselyje buvo bandomas naujas oro regeneracijos metodas, panaudojant kalio peroksidą. Su šia medžiaga galima atsikratyti ne tik anglies dvideginio, bet dar gauti ir deguonies. Esant drėgmei, kuri atsiranda, išskvepiant anglies dvideginį, įvyksta reakcija ir atsiradęs kalio hidroksidas sugeria anglies dvideginį. Tuo pat metu anglies dvideginis tiesiogiai veikia peroksidą ir išsiskiria deguonis. Teoriniai apskaičiavimai rodo, kad, esant normaliam slėgimui, iš 1 kg kalio peroksido turi susidaryti 237 l deguonies. Tiesiogiai bandomasis kameroje, kurioje jau buvo žmonės, nustatyta, jog anglies dvideginio ir deguonies kiekis lieka pastovus. Po 13 valandų trukusio bandymo dviejų eksperimentatorių sveikata buvo gera.

Galimas dalykas, kad bus sukurta skafandrai su kalio peroksidu. Tada nariai ir sportininkai galės pasiimti tik mažičius balionėlius su suslėgtu oru — atmosfera skafandre nuolat atsinaujins. O su dideliais balionais žmogus galės išbūti po vandeniu labai ilgai. Eksperimentai tebevyksta.

NIKELIS AUGALUOSE

Normaliam daugumos augalų augimui reikia labai mažų cheminių elementų (metalų) kiekių. Naujosios Zelandijos Masėjaus universiteto mokslininkai atrado augalą, kuris iš dirvos sukaupia labai daug nikelio. Paprastai šis metalas neturi jokios įtakos augalų augimui.

Ankstyviausią sausio antrosios rytą mieste buvo tylu. Smagiai šalo. Gatvės tuščios. Tamsu.

Staiga, prie pat redakcijos namų pamatė mažą, menkutę moterį, savo išvaizda panašią į skurdžią darbininkę, velkančią paskui save rogutes, kuriose buvo matyti kelios pliauskos. Ankstyvo ryto prietemoje moteris ir jos važma atrodė pasigailėtinais skurdžiais.

Kada ėjo pro ją, moteris ištarė:

— Mykolai!

Tai buvo Bortkevičienė.

Dabar ėjo visi kartu. Jos važma — atsišaukimai į lietuvius. Atsišaukimai gulėjo po pliauskomis. Vežė juos į punktą, iš kur tuos atsišaukimus platins mieste ir apylinkėse.

Visi trys žengė kartu iki netoli geležinkelio stoties. Eiti buvo patogų: Sleževičius galėjo padėti lagaminą ant rogių ir traukė pliauskas, lagaminą ir atsišaukimus.

Tai buvo savotiškos, gal klasikinės konspiracijos vaizdas, kada visi trys ėjo tuščiomis Vilniaus gatvėmis, kur jau nebuvo vokiškų patrulių, o lenkai ir bolševikai dar nesuskubo ištiesti savo kontrolės.

Kai kur šaligatvyje sniegas buvo nupūstas, ir rogių pavažos girgždėjo, traukiamos per pliką betoną.

Už kelių kvartalų šiaupus stoties Bortkevičienė nuėjo savo keliu.

— Duok žinią, kai atvyksi, kaip ten eisis? — pasakė Bortkevičienė tokiu paprastu tonu, tartum Sleževičiaus kelionėje nebuvo rizikos, avantiūros ir pavojų.

Kaip ir prieškariniais laikais, sėdė keleivis į pirmos klasės vagoną ir už poros valandų jau išlipo Kauno perone.

22

Rytas brėško pilnas ūkanų. Žvarbas ir nervai lengvai purtė kūną ir sąmonę. Slėgė sunki nuotaila, kad reikia bėgti iš Vilniaus. Sniegas, rytui brėkstant, buvo violetiniai mėlynas. Ties keliais stogais, nejudėdami ir sustingę pilksvoje prieblandoje, riogsojo dūmų stulpeliai. Buvo tylu. Vienok iš atokiau esančių geležinkelio plotų buvo girdėti reti garvežio švokštimai ir suduriamų vagonų buferių klankėjimas.

Sleževičiai nešė lagaminą, perkisę lazdelę pro rankeną. Vos prieš valandėlę persiskyrę su Bortkevičiene, jie tylėjo. Naujos perskyros aitrumas lyg varžė žodžius. Kokia gi likimo išdaiga nuolatos mėtė juos naujais ir skirtingais keliais? Po ilgesnio persiskyrimo susitiko Kalugoje, kad galėtų atvykti į Vilnių. Mielasis miestas suvedė juos tikrai dešimčiai dienų. Todėl buvo keistas ir gyvenimui priekaištingas pojūtis, kad jų gyvenimas nepriklauso jiems. Tam pojūčiui atsverti reikėjo įtikinti save, kad jų gyvenimas priklauso kovai ir pavojams.

Kaunas atrodė tolimas ir nežinomas miestas. Kaunas buvo politinė nežinia, o Lietuva — politinė problema. Bėga vokiečiai iš Vilniaus. Svetimos jėgos sprendžia Lietuvos likimą. Ar vokiečiai užleis bolševikams Kauną? Ar, tokiu atveju, bėgs Lietuvos vyriausybė užsienin? Kur? Vokietijon? Švedijon? Šveicarijon?

— Domoliutka, — jis tyliai pasakė žmonai.

Domai virptelėjo širdis. Šiuo baisy momentu jis kreipėsi intymiausiu vardu. Jai pasirodė ir pranašinga, ir baugu. Pagalvojo, kad jis tars užtikrinimą, jog kaip ir Rusijoje, nuolat ir nuolat galvos apie ją.

Sleževičius pasakė;

— Kas rytą ir kas vakarą sek bokšte trispalvę. Istoriskas buvo momentas, kada ją iškėlė, ir istoriskas bus Lietuvai momentas, kada priešai nuplėš. Žinai, truputį gaila, kad Kaune nėra senos pilies bokšto, kur, iš sostinės atvykę, galėtume trispalvę iškelti.

Ji pajuto prakilnumą, kažkokį dvasios praturtėjimą, kad šiuo perskyros momentu vyras neužtikrina jai savo meilės, bet kalba apie vėliavą bokšte. Tas keistas pojūtis tartum kuždėjo jai spėjimą, kad visada jų gyvenimas bus kitoks, kaip visų žmonių, ir tai todėl, kad jos Mykolas yra istorijos dalis. Dvasioje jautė prakilnumą, bet buvo ir gaudu. Tarp jų atsistojo istorija, stelbianti vyro ir žmonos meilę. Tas nujautimas kažkaip slėgė: jeigu dingtų istoriskumas, jie taptų kasdieniški, maži ir blankūs.

(Bus daugiau)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Alf. Nakas

A. GUSTAITIS SAULĖS

ŠERMENYS

Antanas Gustaitis "Saulės Šermenys"
Dailininkas V. Vizgirda
Išleido Algimanto Mackaus Knygų
Leidimo Fondas, Chicago, Ill. USA.
Spaudė Morkūno spaustuve. Tiražas
1500 egz. Kaina nepažymėta, bet
parduodama po 7 dol.

(TĘSINYS IŠ PRAEITO NUMERIO)

Antano Gustaitio poškai klasikiniai, vis-
tiek, jie ketureiliai, šešiaeiliai ar kito-
ki. Lygus eilučių ritmas — nors į vadovė-
lius, kaip pavyzdį, dėk. Rimai dažniausia
irgi rinktiniai, daiktavardį poruojant su
veiksmažodžiu, su būdvardžiu, su įvardžiu.
Visoje knygoje tesuradau vos pora žodžių,
kur kirtis, ritmo stumiamas, krinta ne vie-
ton (93 p. atomo, ant a; 98 p. šitas, ant i, kai
turi būti ant a, nes mot. giminės daugiskai-
tos galininkas). Ir vienintelėj vietoj ritmą
paželdžia nereikalingas vienas skiemuo
(104 p., žodis gimtąjam, turi būti gimtą),
ką laikau paprasčiausia korektūros klaida.

Nuo "Juodo varno" (1966 m.) iki "Saulės
šermenų" (1973-asis) praėjo septynmetis.
Ilgas laikas penkiasdešimt devyniems eilė-
raščiams. Bet palaukti tikrai buvo verta.

TAURAVS ŽMOGAUS DIENORAŠTIS

Pirmadienis

Ant lieso žirgo joja Don Kichotas,
Vanoja ietim galvas avinų...
Ir džiaugsmas, lyg išganymas ieškotas,
Užlieja sielą, tartumei vynu:
Esu dievų sutvertas be ragų, —
Šmagu.

Antradienis

Kišenė tarsi paskvillis nutuko,
Rytoj bus naujo tūkstančio pradžia,
O elgeta, pakėlęs dešimtuką,
Kurs jam pačiam išsilydo nejučia,
Ispraudė man tarp degančių delynų, —
Kilnu.

Trečiadienis

Gudrus kaimynas lobių prisivilkio,
Kai aš kuždu su jo pačia rugiuos.
Jau valanda suėst ėriukui vilką!
Jau valanda, kurios seniai ilgiuos.
Ar tai bultis lygybėje visų?
Baissu!

Ketvirtadienis

Ilgai brandintos mintys, tarsi burės,
Aukštyn dauson plazdeno mėlyne,
O žvirblis ant suglostytos kepurės
Šlykščiu veiksmu suniekino mane,
Ir vėl regiu tik šypseną veidų, —
Skaudu.

Penktadienis

Gaivi diena gyvenimo laimingo!
Tuščia galva — pilna taurė erdvi.
Kreolas šoka "Mirštantį Flamingo",
Į grindį byra ašaros po dvi,
O kekšė karias mylimo diržu...
Gražu!

Šeštadienis

Naktis. Mėnulis nurengė merginą
Ir guldo prie senos šaltos mirties,
O mane laimės valandos baugina,
Kai tu, širdie, aukštieji verties.
Oi, nesakyk dar meilės alkana:
Gana!

Sekmadienis

Keltuos maldoj ir pasninke surietęs,
Kenčiu už tautą, žūstančias gentis.
Nenoriu blogio šlovinti, nei rietis
Ir girtas broliui išmušiau dantis,
Kad būtų, klausant arfų angelų,
Tylu.

ARTINANTIS

ŠVENTĖMS,

VIETOJE

SVEIKINIMAMS

ATVIRUČIŲ,

ISIGYKITE

S. PRAPUOLENYTĖS

IŠLEISTA

"MIELI ŽODŽIAI"

KNYGA,

kurią galima gauti šiuo adresu:

Mrs. J. Bunker
Chelmsford, Ont.

(Kaina \$3.00)

FIVA Į MONTREALĮ

Traukiniais, laivais, gondolomis
Plaukia viltingos, margo minios
Gatvėmis, šv. Lauryno paupiais.
Bokštai, minaretai, fontanai,
Aukšas, deimantai, kristalai
Pritvinę jaunystę namai,
Rytus pasitinka Vakarai. Prabyla garų,
vaizdu, žinojimu

Žmogus ir žmogų, tauta į tautą —
Šventiškai nusiteikė miestai.
Tą vakarą "šadutė" šoko pulkas lietuvių —
Tolo artėjo, mojavo mirgėjo
Soprana, kaip aušrą
Mergystės ilgėtiną žavę į dainavo.

Lai būna apdainuota lietuviško pastogės svetinguma.
Mes susišildysime savo kaulus,
Sugrižę iš Jupiterio paviljono,
Iš miegojė šeimininkų lovoje,
(Mes prieilėsinėsime savaitės vidury)
Išlėisime atrast kitokią buitį.
Esuo iškepus medauninką,
Krupninką virino lig išnaktų.
Senai nebesimėtėme, o tiek šnekų.
Nuo sienos žvelgia patrijarchas
Į dukrą — dvarponę, netekusią dvarų.
Už lango merdėjanti gatvė. Namai aptriušę,
šumurę laksto išblyškę vaikučiai.
Gyvenimas ne Marso paviljonas —
Byloja susirūpinę čekų lovaka.
Lai būna apdainuota lietuviško pastogės svetinguma.

Nelieskite mergystės džiūgesio
su kaminkrečio šluota.
Nepaskandinkite tiklo kluzime
Dainos aidų virpėjimo.

S. Prapuolenytė — Bunker

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS

Telrautis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759
Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%.
Prasyskite kainaraščių.

AL. GIMANTO

VIENPUSIŠKUMAS,
AROGANCIJA AR
PRINCIPŲ
STOKA

Ivairių rūšių išpuoliai prieš prez. Niksoną tęsiasi ir toliau. Ruošiamos protesto demonstracijos pačioje sostinėje ir periferijoje, su piketais vaikstoma prie Baltųjų Rūmų. Siunčiami laišakai, telegramos, reikalavimai. Šaukiama apie rezignavimą ar net ir prievartinį nušalinimą. Žurnaluose ir laikraščiuose spausdinami vedamieji, reikalaujantieji prez. Niksono atsisakymo ir t. t. Ne mažiau ir ne daugiau.

Tiesa, labai negausiai, kolkas neefektyviai ir nepilnai, vienur kitur yra įsikūrę komitetai (tik jau ne spontaniškai išaugę) prezidento gynybai ar bent pritarti jo asmeniui, veiklai ir metodams patelsinti. Miniai sunku būti nešališkam teisėjui, čia daugiau veikia jausmai, bet ne šaltas protas. Suklupusi taip nesunku paspirti ar laikyti palenkту, neduodant net pilnai vėl atsistoti. Visai čia ir nebandant kaltinti ar teisinti neeilinį kaltinamąjį, vis dėlto norėtusi paklausti, kur staiga dingę visi tie gausūs lietuviai respublikonai ir jų rėmėjai, kurie, maždaug prieš truputį daugiau kaip vienų metų laiką, taip šauniai ir garsiai mums kalbėjo ir įrodinėjo, kaip svarbu, tiesiog būtina visiems lietuviams balsuoti už prez. Niksono perrinkimą. Kas atsitiko su tais skaitlingais komitetais prez. Niksono kandidatūrai remti, kurie taip gyvai reikėsi ir vėkė mūsų tarpe? Prisimin-

kime tik tuos didžiulius skelbimus mūsų spaudoje, per lietuviškasias radijo valandėles ar paštu gautus atsisaukimus - raginimus balsuoti tik už prez. Niksoną. Visi tie tekstai visada buvo pasirašyti lietuvių visuomenėje plačiai žinomų asmenų, kultūrininkų, visuomenininkų, politikų.

Rinkiminė agitacija mūsų tarpe buvo išvystyta iki tokio laipsnio, beveik isterijos, kad, maždaug norėta sudaryti nuomonę, kad jei jau kas mūsų siūlytų nebalsuoti už tą kandidatą, toks jau tepadėtų Maskvai, ar jau išsižadėjęs Lietuvos laisvės atgavimo pastangų, nusitangažavęs nuo bendrosios kovos barų ir idealų.

Populiariaiariant, dabar prez. Niksonas yra bėdoje. Kiekviena moralinė parama, ypač viešai reiškiamą, yra labai reikalinga, o kai kada ir būtina. Tad ir kyla klausimas, kur gi staiga dingę visi mūsų šie, savo metu taip narsiai jį protegavę, Niksono rėmėjai ir jo kandidatūros skatintojai? Kur jų skelbi ai savo ir amerikinėje spaudoje remiantieji prez. Niksoną tikrai nelengvomis valandomis? Kur jų demaršai, peticijos, pagaliau, demonstracijos, remiančios ir šaukiančios už prezidento pasilikimą pareigose? Kur gausybė laiškų ir telegramų ir dabar reiškančių pasitikėjimą ir pritarimą prez. Niksonui? Juk ir tokią akciją galima ir padėti, na ir "Lithuanian Power" pademonstruoti spaudoje ir prieš televizijos žinių kameras. Kas sulaukė lietuvių, tarsi daugiau, mūsų vadovaujančius sluoksnius, nuo tokio visapusiš-

LIETUVIŲ VETERANŲ SAJUNGOS RAMOVĖ LOS ANGELES SKYRIUS

Mielas lietuvi-e,

Vis labiau pasaulyje žmonėms liberalėjant, ir mūsų visuomenė, netgi ir buvę kariai, išblukino savo širdyse pagarbą ir pasididžiavimą mūsų kovų didvyriams. Per ilgą išeivijos gyvenimą apgijo žaizdos, nepakanta okupantui atrodo lyg ne tokia stipri, o skausmingi atsiminimai apie išvežtus artimuosius ima nykti. Todėl laikas nuo laiko reikia atgaivinti lietuviuose patriotizmo jausmus, sukelti kilnesnių minčių ir pasiryžimų niokojamai mūsų tautai.

Niekas taip nesužadina mus, kaip prisiminimas apie pilkuosius miško brolius, apie nežmonišką jų pastangą atsilaukioti prieš žiaurų okupantą ir beviltišką jų žuvimą prieš tūkstanteriopai gausesnį ir stipresnį priešą.

Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovė Los Angeles skyrius apsiėmė išleisti Andriaus Mirono /Andriaus Norimo literatūrinio slapyvardžio/partizaninį romaną "MIRŠTA TIK ŽMONĖS". Tai didelis, daug laiko, pastangų ir lėšų reikalaujantis užsiėmimas, bet būti leidėju-vadinasi, turėti lėšų, o skyriaus kasa visiškai neturtinga.

Norint sutelkti knygai išleisti lėšas, jau sudary-

kai ir logiškai supranta mo veiksmo? Absolutinė mūsų dauguma, gal savų įsitikinimų skatinama, gal rinkiminės propagandos paveikta, balsavo už Niksoną... Ar ir mūsų nykščiai šiuo metu irgi žemyn nukreipti? Argi?..

ta penkių asmenų komisija, į kurią įeina Vladas Gilyas, Antanas Mažeika, Stasys Paltus, Kazys Karuža ir Jurgis Gliudys. Knygai Lėšų Telkimo Komisija, sykiu su autorium ir LVS Ramovės Los Angeles skyriaus Valdyba veikdama, stengsis sukelti lėšas ne vien panašiais raginimais, bet ir įvairiais kitais įmanomais būdais.

Pats romanas yra išplėstas iš "Dirvos" 1969 m. premiją laimėjusios novelės "Alytis" ir apima 1918-20 m. laikotarpį, nepriklausomos Lietuvos gyvenimo iškarpa ir partizanų veiklą abejose okupacijose. Pasinaudota ir "Partizanai už geležinės uždangos" knygos medžiaga bei pamarginta Dzūkijos padavimais ir poringėmis. Knyga bus tarp 250 - 300 puslapių didumo. Kaina numatoma \$5.00.

Kviečiame prisidėti prie šio užsiėmimo, pagal savo išgales ir dosnumą įsijungiant į šias finansuotojų kategorijas:

Mecenatai — paaugoje šimtinę ar daugiau.

Rėmėjai — paaugoje dešimtį dolerių ar daugiau.

Prenumeratoriai — iš anksto prisiuntę knygos kainą.

Visi mecenatai ir rėmėjai bus paminėti knygos puslapiuose.

Prenumeratas ir aukas siųskite autoriaus vardu ir adresu:

Andrius Mironas,
4422 Oakwood Ave.,
Los Angeles, Cal.
90004,

kuris visas lėšas perduos Knygai Lėšų Telkimo Komisijai.

Iš anksto už Jūsų auką dėkinga —

Andriaus Norimo Knygai Lėšų Telkimo Komisija

AR NEREIKETU...

(Atkelta iš 3 psl.)

tiek krikščionybė būtų išsigalėjusi visoje Rytinėje Europoje.

Atsitiko visai nelauktas faktas. Lenkai panorą pasigrobtį kai kurias prūsų žemes, pasikvietę į talką Vokiečius. Jie laimėjo kovą prieš prūsus, emė

kalonizuotis ir skleisti Romos apeigomis krikščionybę. Jų netikėtas ir staigus išsiplėtimas prūsiose ir veržimasis į Lietuvą sujudino Bizantijos ortodoksus. Jie metėsi į kovą prieš Romos apaštalus, kad jie būtų išvyti vėl už Reino. Taip Lietuva atsidūrė kovos laukų dviejų religinių centrų. Šie abu religiniai centrai nežinojo ir ligi šiandien nesurado taikaus sprendimo tarp savęs. Nuo kovos kentėjo mūsų kraštas šimtmečiais. Ar pasibaigs tos kančios? Bizantijos pasėta sėkla siekia apjungti pasaulį po viena valdžia, kur viešpatautų visiems tie patys įstatymai ir kokio nors vieno Dievo garbinimas būtų priverstas visiems. Romos sekėjai ragina gintis ir padėti jiems įsikurti ir apaštalausti kituose pasaulio kraštuose.

Graikams pavyko per tikybą suslavinti aiščių daug žemių, bet lenkų nepadairumas ir vokiečių veržlumas bei karingumas neleido pabaigti. Dabar prasidėjo trijų kaimynų veržimasis į aiščių žemes. Tos žemės gavo naujus vardus, jų gyventojai užmiršo prosenelių kalbą, bet jie ieško sau istorinio pagrindo.

Manychiau, reikėtų kam nors imtis iniciatyvos peržiūrėti mūsų istoriją. Lėšas sukeltume savanoriškai: apsidedami tam tikru mokesčiu, ar užsi-prenumeravę atskirus leidinius, jei būtų renkama medžiaga atskirai. Ž.

*Balzke's Museum of
Lithuanian Culture*
PAAUKOKITE!

Balzke lietuvių kultūros muziejui Chicagoje, trūksta Lietuvos karininko uniformų, mundierių, apaklės trikampių, Gedimino stulpų ir diržo su perpetiniu dirželiu.

Muziejaus vadovybė kreipiasi į visuose kraštuose gyvenančius buvusius nepriklausomos Lietuvos karius, prašydama paaugoti, kas tuos daiktus turi, muziejui. Taip pat labai būtų pageidaujama karininko išieginę juosta ir pistalieta 7,65 cal. makštis. Muziejaus adresas:

Prezidento Niksono inauguracijos parade Clevelando "Grandinėlis" šokėjai.

TRIMITO AIDAS

PAŠVENTINTA POVILO LUKŠIO ŠAULIŲ KUOPOS VĒLIAVA

Spalio mėn. 27-28 dienomis Št. Catharinėje, Ont. pašventinta Niagaros Pusiasalio, Povilo Lukšio šaulių kuopos vėliava. Tuo pačiu metu įvyko ir Kanados šaulių rinktinės posėdis.

Meninės programos dalyje gražus jaunimo pasirodymas bei gausus svečių dalyvavimas paliko ilgai neišdildomus įspūdžius.

Šeštadienį, spalio 27 d. 2 val. p.p. gražioje Henley Island Club Port Dalhousie salėje įvyko Kanados šaulių Rinktinės valdybos ir kuopų pirmininkų bei atstovų posėdis.

Posėdį atidarė Rinktinės valdybos pirm. štp. Jakubickas, posėdyje dalyvavo ir L. Š. š-gos. T. Centro Valdybos pirmininkas Vincas Tamošiūnas. Posėdis praėjo darbingoje nuotaikoje, buvo išklaustyti rinktinės vald. pirmininko, išdininko ir šaudymo vadovo pranešimai, priimti kai kurie nutarimai ir pakeitimai.

Plačiau apsistota apie Kanados šauliams, iš Kanados federalinės valdžios charterio gavimo reikalo. Daromi žygiai neužilgo jį gauti, tinkantį visiems Kanadoje esantiems šaulių daliniams.

Visų buvo griežtai pasakyta prieš šaulišką drausmės suvaliautojus, nerespektuojančius L. Š. š-gos T. statuto, nei anglų versloj priimto L. Š. š-gos T. vardo LITHUANIAN NATIONAL GUARD IN EXILE, o bandančiais pasivadinti visai svetimu, nieko bendro su

šauliais neturinčiu vardu.

Taip pat buvo aptartas štp. Jakubicko pasiūlytas naujas šaulių dalinių persigrupavimo planas, aptarti iki šiol vykę tarpkuopinių šaudymo varžybų nesklaidumai ir šauliškos spaudos reikalas.

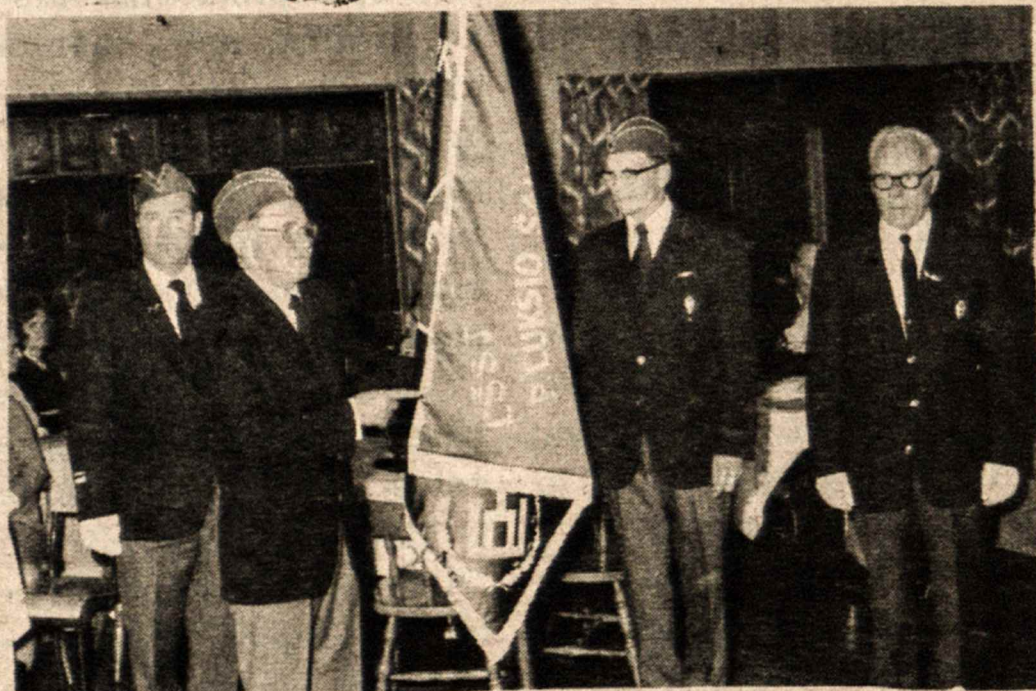
Nutarta: sekantį Kanados šaulių Rinktinės atstovų suvažiavimą, ir naujos K.Š.R. valdybos rinkimus sušaukti Toronte 1974 m. birželio mėn. 8 d. per Vlado Putvio š. kp. dvidešimtmečio minėjimą. Posėdis baigtas Tautos Himnu.

Po pietų pertraukos toje pačioje salėje įvyko iškilmingas Povilo Lukšio š. kp. vėliavos šventinimo aktas, kurį trumpu ir išsamiu žodžiu atidarė P. Lukšio š. kp. valdybos pirm. A. Šetikas.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: C. V. pirm. V. Tamošiūnas, C. V. nariai Al. Šetkys, V. Rinkevičius, Clevelando karn. A. Juozapavičiaus š. kp. vald. pirm. dr. K. Pautienius, C. V. narė, Kanados šaulių moterų vadovė M. Jokūbaitienė C. V. narys jaunimo reikalams Vld. Putvio š. kp. vald. pirm. štp. Jokūbaitis, štp. Catharines lietuviškos parapijos klebonas Tėvas I. Liauba OFM, Kanados šaulių rinktinės vald. pirm. D. L. K. Gedimino š. kp. vald. pirm. štp. Jakubickas, D. L. K. Algirdo š. kp. vald. pirm. P. Kanopa, L. K. Mindaugo š. kp. vald. pirm. V. Šušinskas, C. V. narė "Tremties Trimito" redaktorė E. Kaunelienė, "Baltijos" j. š. kp. vald.

pirm. Vl. Rušas, "Neringos" j. š. kp. vald. pirm. J. Zavys, Št. Catharines "Ramovėnų" skyriaus vald. atstovas A. Šukys, Toronto Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų — savanorių skr. vald. atstovas Štreitas, štp. Catharines LA kuopos atstovė A. Ališauskienė ir K. L. B. štp. Catharines Apylinkės vald. pirm. K. Šukienė.

Vėliau garbės prezidiumą dar papildė vėliavos kūmai ir jos mecenatai p.p. Polgrimai.

Št. Ulbinas perima vėliavą, kairėje S. Jokubaitis, A. Šetikas k. vald. pirm. ir P. Polgrimas kūmas bei jos macenatas.

C. V. pirm. V. Tamošiūnas, perimdamas naują šaulių kuopos vėliavą į savo rankas ir ją perduodamas Povilo Lukšio š. kp. vald. pirm. A. Šetkui, tarė prasmingą žodį, apie Lietuvos šaulių š-gos pareigas ir uždavinius tremtyje.

P. Lukšio š. kp. šaulys — vėliavininkas L. K. kūrėjas — savanoris štp. Ulbinas, perimdamas iš A. Šetiko kuopos vėliavą pasakė: "Aš ją nešiu ir saugosiu iki pakol mano jėgos leis, o kai jau nebe-

Povilo Lukšio šaulių kuopos vėliavos šventinimas. Iš kairės: Polgrimai, Tėv. J. Liauba, OFM, prezidiumo dalyviai su C. V. pirmininku V. Tamošiūnu.

pajėgsiu jos nešti, tada ją perduosiu tau, jaunime, kad tu ją parneštum į mūsų brangią Tėvynę, laisvą ir nepriklausomą Lietuvą".

A. Šetikas paminėjęs P. Lukšio šaulių kuopos steigėjus — pirmūnus, kurie iš mažo kelių asmenų

susūnėkui, šaulių žvaigždės ordino žvaigždę ir A. Šetkui šaulių žvaigždės medalių, o P. Lukšio š. kp. šauliams už atropų pareigų atlikimą — K. Galdikui, P. Polgrimui, P. Baronui, E. Ulbinui ir A. Ališauskieni, — padėkos pažymėjimus.

Meninėje dalyje puikiai pasirodė E. Zubrickienės vadovaujama mergaičių grupė, kurios atliko K. Kodašienės sukurto montažo ištrauką. Lietuviškos kilmės solistė R. Braunell padainavo porą lietuviškų dainų, akomponavo Mies Dombelaitis.

Idomiausiu kulminaciniu tašku buvo jaunos gablos V. Šetkaitės baletu studijos keturių grakščių merginų atlikti šokiai, žiūrovų tarpe sukėlę audringas ovacijas.

Po meninės programos baigimo, visi turėjo malonios progos pasivaikinti skaniai paruoštais vakarienės užkandžiais, vaikščioti bufetu ir sragia šokių muzika.

Šeštadienį spalio 28 d. visi šauliai — šaules, daugumoje uniformuoti, su vėliavomis dalyvavo štp. Catharines lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldose, kurias atlaikė Tėvas I. Liauba OFM ta proga pasakęs tikrai pasigėrėtiną šaulių dvasioje pamokslą.

Po pamaldų prie bažnyčios esančio paminklo buvo padėtas už Lietuvos laisvę žuvusiems vainikas, išklaustyta štp. Jokūbaitis žodis.

Iškilnės baigtos tautos himnu, vėliau p.p. Galdikų namuose buvo bendri visų šaulių pietūs, susipažinimai ir į namus grįžtančiųjų atsisveikinimai.

J. Šiaučiulis

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

P. Lukšio šaulių kuopos vėliavos šventinimo metu.

Nuotrauka J. Šiaučiulio

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.)	Čekių 6%
šėrus ir sutaupas	7%
už vieno metų terminuotus indėlius	8%
3 metams 8½% ir 5 m.	9%

Duodame:

asmenines paskolas iš	11%
nekiln. turto paskolas iš	9½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduoame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600.000

PADĖKA

Lietuvos kariuomenės paminėjimas jau praėityje. Šia proga DLK Algirdo šaulių kuopa reiškia gilia padėką Aušros Vartų parapijos klebonui prelatui dr. J. Tadaraukui už visakeriopą paramą rengiant šią šventę, o ypač už gražias pamaldas ir labai prasmingą pamokslą.

Kanados šaulių tarpe yra prigijęs labai gražus paprotys šios šventės proga aplankyti vieniems kitus. Taip ir ši kartą Hamiltono šauliai yra dėkingi St. Catharines ir Delhi šaulių kuopų atstovams, dalyvavusiems mūsų šventėje. Taip pat dėkojame Hamiltono ramovėnams ir ateitininkams už dalyvavimą. Tik tenka apgailėti, kad Hamiltono skautai taip sumažėjo, kad nepajėgė net tarnybos sudaryti prie vėliavos ir nepasirodė nei salėje laike oficialios dalies ir nei bažnyčioje. Tad ir jų taip patrauklus obalsis: Dievui ir Tėvynei jau turbūt nukeliaus amžinybėn.

Šios šventės rengėjai taip pat yra labai dėkingi solistui V. Verikaičiui, muzikui J. Govėdai ir Hamiltono choro Aidai mergaitėms už taip gražią meninę dalį, kuria ir publika liko labai patenkinta.

Kiekvienas kiek didesnis parengimas yra reikalingas daug darbščių rankų ir didelio pasiaukavimo. Šia proga kuopos valdyba reiškia ypatingą padėką broliškai Hamiltono šaulių J.A. Deksnų šeimai, o ypač tos šeimos jaunimui už didelį darbą, tvarkant loteriją, dirbant bare ir kt. Taip pat dėkojame šauliui ir šaulei A.S. Petkevičiams už aptarnavimą publiką maistu.

Taip pat labai esame dėkingi visiems Hamiltono lietuviams už pinigų ir fantus loterijai, o juo labiau už aukas laimės staliukams.

Per eilę metų ir net po kelis kartus buvo primenama, kad neįvyktų po kelis parengimus tuo pačiu laiku. Taip pat jau eilę metų kai Hamiltono lietuviai įvairiai remia Suvalkų trikampio lietuvius, bet čia atitekėjusios iš to trikampio merginos nepasižymi lietuviškų reikalų supratimu ir vieton prisidėjusios prie bendrų parengimų, ruošia atskirus baliukus namų rūsiuose.

Bet Lietuva Tėvyne mums visiems yra šventas žodis. Tad kas pinigine auka, kas prasmingu darbu, o kas bent geru žodžiu, bet visi pridėjime prie tos šventos kovos — už Laisvę Lietuvai.

Kuopos Valdyba

SAUSAS SIMULTANAS

18 lapkričio sekmadienį, liet. parap. salėje buv. Lietuvos ir Kanadoje šachmatų meistris P. Vaitonis, davė simultaną, kuriame dalyvavo 21 žaidėjas, jų tarpe du "didvyriai" po 11 m. amž. berniukai (tarp kitko, geri žaidėjai). Poros valandų žaidime dar dalyvavo visi žaidėjai, bet jau dar po pusvalandžio prasidėjo jų "nubyrėjimas", spaudžiant rankas su padėka "ačiū". Paskutiniąją valandą pa-

liko tik keturi žaidėjai. Pagaliau ir šieji turėjo kapituliuoti. Simultanas užtruko 5 valandas. Laimėtoju tapo P. Vaitonis santykiu 21:0.

Simultano rimtumą ro-dė žaidėjų dažnas cigarečių naudojimas arba pirštais vaikščiojimas lentoje, girdimai niurnant: —jis čia, aš čia arba — aš čia, jis čia—. Klubo sekret. A. Matulienė, padedama jaunos Koperskytės, esančius dalyvius aprūpino kavute ir sausainiais. Zp.

toronto

LIETUVIŲ NAMAI

1573 Bloor St. W., Toronto 9, Ontario

LN valdybos vice-pirmininkui J. Karpiui atsiėskius toliau būti reikalų vedėju, tas pareigas laikinai perėmė valdybos narys B. Jackus. Su statyba surištu darbu ir toliau tvarko J. Karpius.

Naujų Metų sutikime Lietuvių Namuose grožio orkestras Kubana.

Kūčių vakare Lietuvių Namuose ruošama tradicinė vakarienė. Pagal lietuviškus papročius, vakarienei bus paruošta 12 patiekalų. Bus ir kūčių vakarui pritaikinta programėlė.

Gruodžio 1 ir 2 d. d. Lietuvių Namuose įvyko VLIK'o šeimasis. Pašalintos ir poėdžiai buvo vieši. Šeštadienio vakare didžiojoje salėje įvyko VLIK'o šeimo iškilminga vakarienė ir koncertas. Koncertą išpildė Hamiltono Mergaičių Choras Aidai su vadovu sol. V. Verikaičiu, kurie nesigailėdami repertuaro ir net įterpdami valdybos, labai maloniai nuteikė pilną salę publikos.

Sekmadienį, gruodžio 2 d., 3 val. p.p. Lietuvių Namų seklyčioje įvyko LN Moterų Būrelio visuotinis susirinkimas — kavutė. Aptarta tolimesnė veikla.

LN lėšų telkimo vajaus komitetas praneša, kad praėjusią savaitę LN nario įnašus įmokėjo šie asmenys: po \$100 — R. Statulevičius, P. Žiurinskas, Ig. Juzukonis, G. Ignaitytė, A. Stonkus, Alf. Sudeikis, J. Vaitkus ir V. Stančius; po \$75 — M. Barškie-tis, A. Cipliauskas, Vl. Stanulis, J. Jagėla, A. Dimitrijevas, L. Gvildys, J. Riauba ir dr. A. Barkauskas; po \$50 — P. Bastys; po \$25 — P. Gulbinas.

Pereitą savaitę į Lietuvių Namų narių eilę su \$1.00 mokesčiu įstojo jaunas narys Andrius Gaptis.

LN lėšų telkimo vajaus komitetas prašo pataisyti netiksliai paskelbtas pavardes, turėjo būti Kvederys Juozas, Lapenienė — Žukaitė, Andrius Borkertas.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus

7¼% už taupymo s-tas

8% už 1 m. term. dep.

8½% už 2 m. term. dep.

Kapitalas — septyni milijonai dolerių

IMA

8% už asm. paskolas

8% už mortgičius

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priėmuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryo svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto, iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA Baltic Exporting Co.

Telefonas LE 1-3098

480 RONGESWALEY AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO

Savininkai A. ir S. KALOZA

POPIETĖ SAVUOSE NAMUOSE

Sekmadienio popietėje, viš gausėjančių svečių tarpe, prie vieno stalo, bičiulių tarpe mato si inž. Petras Lelis. Visad judrų, dar labai gerai atrodantį Lelį tenka priekaityti prie vieno iš veiklesniųjų Toronto bendruomenės narių. Beveik nuo pat atvykimo, nekalbant jau apie kitą organizacinę veiklą, Lelis gerokai pasidarbavo ir seniesiems Lietuvių Namams. Jo dėka buvo populiarizuojama kuro alyva, už kurią gautas pelnas buvo skiriamas saviems Namams. Būdamas Tautos Fondo valdyboje, savo nenuilstamu triūsu Lelis pakėlė aukščiausią įnašų potencialą. Šalia kitų pasireiškimų spaudoje, "Nepr. Lietuvoje" tęsiniu spausdinti Lelio išpūdžiai "Prieš 50 metų" sukėlė didelį susidomėjimą. Bū-

dama įvairių apėkričių inžinierių, Lelis prižiūrėjo valdžios statybos darbus, jis vykdė melioraciją, jo buvo pilna visuose Lietuvos kampučiuose. Ar tai statybos darbų priežiūroje, ar vizituoiant provincijos miestelius, ar dalyvaujant šaunluose užbaigtų gimnazijų ir mokyklų šventinimo baliuose.

Ši popietė, Namų salėje Lelis atrodo kažkuo nepatenkintas, lyg kuo susirūpinęs. Jis tarsi turėtų ką tai pasakyti, bet jo kuklumas neleidžia išsireikšti prie visų, apie stalą sėdinčių, žmonių. Bet Namų šeimininkas Jonas Karpius moka prieti. Jis pakalbina Lelį, taria jam vieną, kitą malonesnį žodį ir šį atleidžia. Daugiau nieko nešakydamas, Lelis perduoda Karpiui nemažą vo-

(Nukelta į 14 psl.)

MIRUSIEJI KALBA:

PRANYS ALŠĖNAS

(Iš mano susirašinėjimo archyvo)

(TĘSINYS)

Uoliausio mūsų bibliografo a.a. A. Ružancovo laiškas

Danville, 1965. II. 2. P-nui Pr. Alšėnui, Toronte.

Jūsų Mylieta, nešiu žurnalistas, o tikrai knygų, straipsnių /kartais ir pletkų.../ uolusis registratorius. Kaip vienas iš uoliausių periodikos rėmėjų savo vertingais straipsniais pasilaučiau ir Jums mažą dovanėlę - Knygų Lentynos 1964 m. pradžia; Nr. 3 spausdinamas, Nr. 4 jau paruoštas spaudai. Atsiliepkite prie progos tuose laikraščiuose, kuriuose paprastai rašote. Vargas man su leidėjais: gerai būtų, kad visos knygos būtų aprašytos ir atsidurtų Pas. Liet. Archyve/automatiškai ten persiunčiamė/. Bet "sau-so nieks neklauso". Liūdnai ir su "Naujienomis", uželspyrė ir nesunčia.

Jau penki metai kaip esu pensininkas, bet vis dar dirbu po 4 valandas kasryt miesto krautuvėje, lengviau pragyventi ir... draudimas KL platinimo nepasisekimo atveju. Pre-numeratoras turi užtekti bent paštui apmokėti. O pagauti prenumeratorių nelengva.

Jūs gerbiat A. Ružanec - Ružancovas.

"Eglutės" buv.

Redaktoriaus a.a. Dr.

A. Šerkšno laiškas

Mielas Ponas Alšėnai,

Jūs labai geras. Ačiū labai už viską. Kiekvienas dalykėlis, kurį tik atsiųsite, mums tiktų. Trys gautieji dalykėliai pasirodė dar prieš žiemą, kai tik pradėjome mokslo metus. Mat, vasaros atostogų metu /liepos - rugpiūčio mėn. /"Eglutė" nėra leidžiama.

Nepykite, kai aš Jūsų rašiniuose truputėlį šitą pakeičiu. Taikausi prie savųjų skaitytojų. Jie nemėgsta ilgų dalykų! Žinote, vaikas!

Tėvo pasikalbėjime su sūneliu įnešiau tiek naujo, kad visur tariamąją nuosaką veiksmazodžių pakeičiau į teisioginę nuosaką, būsimajame laike: parnesčiau - parnešiu, aprodysiu - aprodysiu, kalbėtu - kalbės ir t.t. Šiąja nuosaka daugiau išreiškiama mūsų / bent senių / viltys. Manau, Jūs nesupyksite.

Rašykite daugiau - lauksiu. Rašykite trumpai, tik trumpai. Vaizduokitės, kad kalbate su savo sūneliu - kas jam įdomu, įdomu bus ir kitiems vaikams.

Jūsų A. Šerkšnas

Gen. Konsulo a.a. A.

Budrio laiškas

1958. X. 21.

Gerb. p. Pr. Alšėnui

Gerbiamas Tamsta,

Tragiški, tiesiog šurpulingi, tos šeimos pergyvenimai. Darysiu visus žygius išaiškinai A.?

Jonas Budrys

Urbono palikimus.

Kol kas siunčiu Jums nuorašą savo laiško Alfonsui. Pirmiausiai iššlaiškinsime, ar jis, Alfonsas, gyvas ir ar panorės kooperuoti. Turime, deja, visokių pavyzdžių.

Dėl vaistų ir šiaip medžiaginės pagalbos moterims ir vaikams ar bandėte rašyti BAlfui. Ten dabar puikus ir labai sumanus reikalų vedėjas kun. Lionginas Jankus. Aš su juo irgi pakalbėsiu.

Kol kas viso geriausio

Jonas Budrys,

Generalinis Konsulas

ottawa

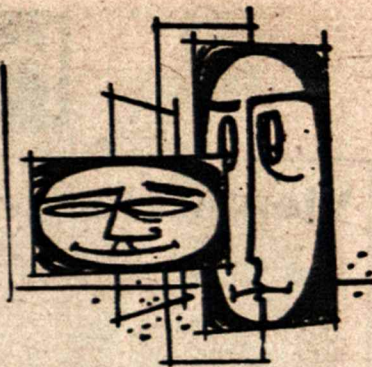
Vietoj Kalėdinių sveikiniųimų Ottawos apylinkėse ribose per vietos Igalotini paaukojo Lietuvų Fondui šie tautiečiai: Dr. J. Rimšaitė, A.A. Paškevičiai, K.A. Paviloniai, P.L. Dauniai, D.K. Vilčinskai, V.V. Radžiai, I.A. Jurkai, F.J. Valiuliai, O. J. Leveriai (Campbell's Bay), B.V. Palilioniai (Kingston) ir p.X iš Pembroke visų \$85.00. Gautas aukos nukreiptas padidinti Bendrąjį Ottawos lietuvių įnašą, kuris jau padidėjo iki \$1500.

Turimomis žiniomis paskutinioji šimtinė, užbaigianti L.Fondo pagrindinio kapitalo \$100,000 sumą buvo kaip tik iš Ottawos.

• Lietuvo Karluomenės šventę Ottawos lietuviai paminėjo tik per savo lietuvišką pamaldą lapkričio 25 d. seknadienį. Ta intencija Šv. Mišiose ir atatinkas pamokėlas - kun. dr. V. Škilandžiūno.

A. Vilniškis

KREIVI VEIDRODŽIAI

Blogos tradicijos

Kuone tradicija tapo kritikuoti keleivinį autotransportą. Kur buvęs, kur nebuvęs, žiūrėk, pilietis jau ir pleškina skundą: autobusas pavėlavęs tiek ir tiek minučių, nemandagiai kalbėjusi konduktorė, ar važiuojant kratė mašina.

Kad autotransporto darbe dar yra trūkumų, atrodo, ir ginčytis neverta. Dar nemažai reikia stengtis, kad ši susisiekimo priemonė dirbtų kaip laikrodys.

Bet, iš kitos pusės, reikėtų suprasti, kodėl autotransportas vis dar vėluoja ar per daug skuba. Keleivinės mašinos beveik kasdien plėšia, taip sakant, naujus dirvonus. Jos vis labiau skverbiasi į atokiausius mūsų respublikos kampelius, nuo aušros iki vėlyvos nakties neša vis didesnį keleivių srautą. Šimtus mašinų kelyje užklumpa pūgos, liūdros, purvynai ir ne visada mandagūs keleiviai.

Kam, pasakysite, vėl ta atsiprašinėjanti įžanga? Gal norite užliūliuoti autotransporto darbuotojus? Anaipol, mes ir ateityje, reikalui esant, mokėsime juos pabraukti prieš plauką.

Sį kartą sugretinimo dėlei mes norime pakalbėti apie transportą, kuris nuo senų senovės „dirba kaip laikrodys“. Tai, savaime suprantama, - geležinkelis. Senos ir šaunios jo tradicijos. Geležinkelis yra, kaip sakoma, garantuotas transportas. Bet kaip tik dėl tų „senų garantijų“ ir norim pareikšti pretenzijas.

Paimkim, konkretų pavyzdį. Jau eilę metų kursuoja visiems gerai žinomas dizelinis traukinys Vilnius-Klaipėda. Tai ne šiaip sau koks dizelinis autobusas. Jis savo vagonuose sutalpina pusantro šimto keleivių. Išėina jis kasdien iš Klaipėdos 17 val. 10 minučių. Į Vilnių jis paprastai atrieda apie pirmą valandą nakties.

Seniai kalbama apie tai, kad šis dizelinis traukinys turėtų atlikti ekspreso pareigas. Juk kitas traukinys, kursuojantis išilgai respublikos, eina išties naktį, stabčiodamas prie kiekvienos stotelės. Nemažai priemištiniai ir tarp miestinių traukinių kursuoja mūsų respublikoje. Ir nejaugi šiandien kada taip kovojama už laiką ir greitį, nėra įmanoma paleisti nors vieno kiek greitesnio traukinio, einančio išilgai respublikos? Tokios galimybės yra! Daugelis mūsų šalies magistralių jau seniai yra pavyzdžiui visame pasaulyje greitai ir patogiai aptarnaujant keleivius. Bet senos ir užkietėjusios „tradicijos“ dar neretai trukdo.

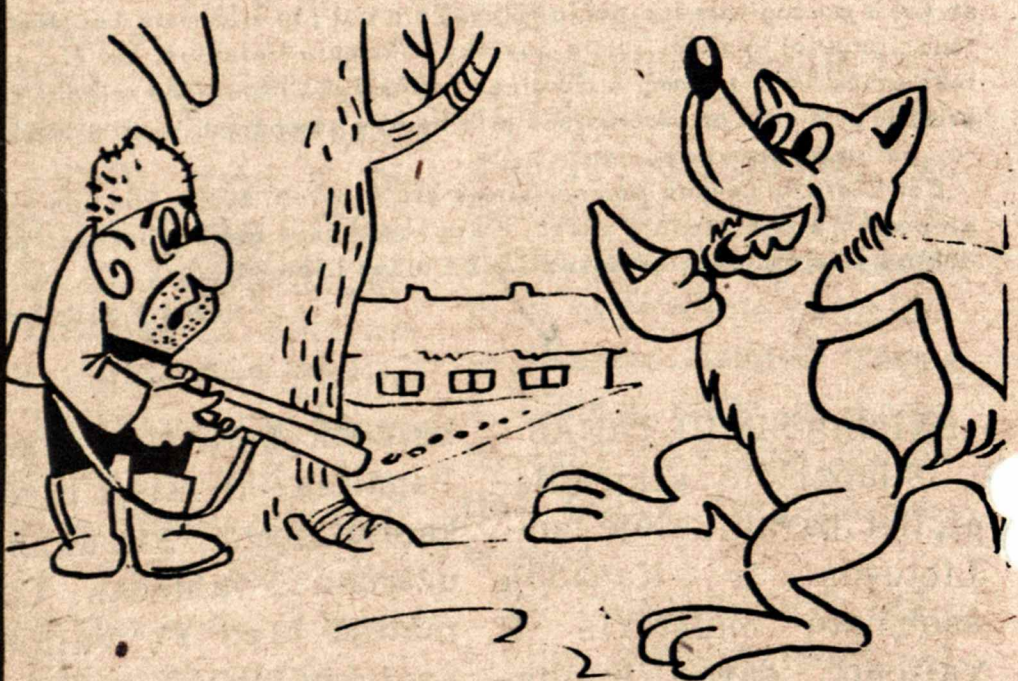
Kam tenka važinėti aukščiau minėtu dizelinio traukinio, tas žino, kokie siurprizai jame laukia. Viena vagonė taip kūrėna, kad net ausys raitosi, kitame šalta, kad net kojomis tenka trypti. Vagonai apieisti, nušiurę, sėdynės išklpusios ir lauk krenta; kai kur viengubi ir su plyšiais langai. Vagonai išklrę, darda, krypuoja, kad net sunku kalbėtis arba paskaityti knygą.

Sandariai spynomis užrakinti vandens bakeliai, kaip taisyklė, būna tušti arba nėra puodukų. Šiame dizelinio traukinio niekuomet negausi nusipirkti laikraščio arba žurnalo ir, nors tenka jame pratūnoti daug vandens, nėra bufeto, kad galėtum užkąsti arba atsigerti.

Ir tai liečia ne kokį nors vieną kitą žmogų. Šis traukinys važiuoja kasdien, ir dėl jo vargsta šimtai žmonių.

Argi jau taip sunku čia įvesti tinkamą tvarką?

M. JURSIURICKIS

— Nepataikysi, vedėjau, — ranka virpa! Mačiau, kaip pats iš fermos vištas nešei...

(Iš "ŠLUOTOS")

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stonkevičius, 1053 Albonel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS

NIEKAM NĖPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAMĖ NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

st.catharines

RAMOVĖNAI PAMINĖJO LIETUVOS KARIUOMENĖS [SIKŪRIMO 55-Ą SUKAKTĮ]

Lapkričio 17 d. Slovakų salėje įvyko Lietuvos kariuomenės šikūrimo šventės paminėjimas. Šventę ruošė Niagaros Pusiasalio Ramovėnai. Nežiūrint kad veiklių ramovėnų išskeliavo amžinybėn, bet likusieji vis dar rankų nenuleidžia ir šią šventę tinkamai atšvenčia. Buvusiu Lietuvos karių dvasia ir pasiryžimas kovoti už atgavimą Lietuvai laisvės, nežiūrint amžiaus, yra stipri. Taip pat ir rėmėjų iš visuomenės yra pakankamai tokiai šventei suruošti. Šiais metais Niagaros Pusiasalio Ramovėnams vadovauja savanoriai – kurėjai 2-ųjų Vyčių kavalerijos A. Šukys. Nežiūrint kad A. Šukys jau 70 metų peržengęs, bet tautos reikalams yra jaunatviškas ir judrus.

Šventės minėjimą atidarydamas, A. Šukys publikai pristatė svečią, buvusio Lietuvos Prezidento Dr. K. Griniaus našlę Kristiną Griniuvienę, kurią publika ilgai plojo.

Paskaitą skaitė Teofilus Burokas iš Toronto.

Prelegentas publikai prisistatė kukliai, paleikdamas, kad ir didžiausias auksaburnis kalbėtojas publikos nesudomina savo mintimis, nes išeivijoje gyvena daug skaito ir seka politiką. Nežiūrint to, trenityje gyvenančius kvietė susi-

kaupiti ir pasiryžime gyventi. Prelegentas pareiškė: Gyvename 20-tame amžiuje, pažangos ir technikos amžiuje. Tačiau šiame amžiuje nekultūringos tautelės, net gentys gauna nepriklausomybės ir pradeda gyventi laisvėje, bet Lietuva, buvusi nepriklausoma, tebekenčia ir dabar okupaciją. Prelegentas pareiškė, kad stebuklų nerekia laukti nes šiame amžiuje jų nebepasirodo. Lietuvos nepriklausomybei atgauti nėra naktis be šviesos. Prelegentas išpėjo, kad dalis tarpe tautiečių pradeda kalbėti okupanto kalba. Girdi, Lietuvoje gerbūvis gerėja, bet neatkreipia dėmesio, kad su augančia pramonė daugiau ir rusų atsiunčia, kad būtų lengviau nutautinti lietuvius. Paliete ir daugiau priežasčių, skaldančių vieningumą išeivijoje ir pasidžiaugė kad šiuo metu Lietuvos vardas yra labiausiai išgarsintas. Ir dėka tų, kurie kelia į viešumą Lietuvos okupaciją rašydami į spaudą, rinkdami parašus, demonstruodami ir t.t. Priminė šimo Kudirkos ir Romo Kalantos žygius dėl Lietuvos laisvės.

Prelegentas susilaukė ilgu plojimu.

Meninę dalį padainavo Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, kuriai akomponavo Viltė Zubrickaitė. Programoje dalyvavo ir vietos tautinių šokių grupė "Nemunas" vadovaujant vyresnių šokėjų grupei Vaidilutei Šetikaitei ir jaunųjų grupelį stasai

Zubrickienei. Akordeonu grojo S. Zubrickas.

Šiame minėjime programą išpildė vientik jaunimas.

Lapkričio 18 d. šventės minėjimas užsibaigė vienuolynokoplyčioje, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis ir pamaldas atliko ir pamokslą pasakė klebonas Juvenalis Liauba OFM.

Po pamaldų, žuvusiems už Lietuvos laisvę, P. Kallinienė ir J. Škeivelas padėjo gėlių vainiką prie tautinio paminklo vienuolyno sodelyje. "Ramovės" pirmininkas A. Šukys pasakė kalbą ir po to buvo sugiedotas Tautos Himnas. J. Šarapnickas

BUVUSIO LIETUVOS PREZIDENTO ŠEIMA

St. Catharines Lietuvos kariuomenės šventėje teko susipažinti su buvusio Lietuvos prezidento velionio Dr. K. Griniaus sūnum inž. Liūtu Griniu, kuris yra iš Kalifornijos persikėlęs į Buffalo ir dirba savo specialybeje. L. Grinius, tik atvykęs su šeima, tuojau įjungė savo vaikus į tautinių šokių grupę "Nemunas" ir į repreticijas vežiuoja net po 30 mylių. Tai yra reto pavyzdžio šeima, kuri rūpinasi, kad vaikai iš mažens įsisąmonintų į Lietuvos praeitį.

Beto, pasisveikinome ir su velionio Dr. K. Griniaus našle, Kristina Griniuviene, kuri Lietuvoje bendradarbiavo spaudoje, rašydama straipsnius į Lietuvos žinias, Moterį ir paruošdavo spaudai Pleno Lašo kalendorius. Beto, K. Griniuvienės pastangomis ir rūpesčiu buvo pastatyti Pleno Lašo organizacijos namai Kaune. Tai va kur randasi ryžtas ir nežiūrint amžiaus vyksta su sūnum kartu į Lietuvos kariuomenės šventės paminėjimą ir prisideda prie pagerbimo kovojusių ir žuvusių už Lietuvos laisvę! J.Š.

winnipeg

BENDRUOMENĖS VEIKLA

Visoje Manitobos provincijoje, pagal 1971 metų statistikos duomenis, buvo apie 1000 lietuvių, vien Winnipege — 670, tačiau

lietuviškoje veikloje dalyvauja nedaugiau šimto.

Winnipege yra lietuvių pastatyta bažnyčia, kurioje klebonauja kun. Justinas Bertašius. Ilgesnį laiką veikusi šeštadieninė mokykla, pastaruoju metu visai sušlubavo ir, pagaliau, užsidarė. Klebono iniciatyva šiemet mokyklą stengiamasi atgaivinti. Jau suregistruoti 25 mokiniai, o penki pasižadėjo dirbti mokytojais. Tikimasi, kad mokykla netrukus pradės darbą.

Bendruomenės apylinkės valdyba šiemet surengė Nepriklausomybės šventės minėjimą. Ten buvo Kanados Chamber of Commerce konvencijoje, 151 dol. Kartu su Baltų Federacija surengtas Birželio minėjimas. Ta lininkų. Mūsų parodėlė proga padėtas vainikas tvarkė Emilija Šarauskie-prie Nežinomojo Kareivio nė.

surasta 14 "Encyclopedica Lituanica" prenumeratorių, nors Krašto valdyba teprašė aštuonių.

Todėl enciklopedijos leidėjas atsiuntė įvairių lietuviškų knygų, kaip premiją.

Beveik ištisą rugpiučio mėnesį muziejuje vyko baltiečių tautodailės paroda. Jai lietuviškus eksponatus surinko ir sutvarkė Ev. Fedaras. Paroda buvo gausiai lankoma, spauda gražiai atsiliepė. Ev. Fedaras taip pat rūpinosi Folklorama '73 lietuvių skyriumi, kuris buvo įrengtas lietuvių parapijos salėje. Tai buvo vienas iš 30 įvairių tautybių paviljonų. Kita tautinių išdirbinių paroda buvo Kanados Chamber of Commerce konvencijoje, 151 dol. Kartu su Baltų Federacija surengtas Birželio minėjimas. Ta lininkų. Mūsų parodėlė proga padėtas vainikas tvarkė Emilija Šarauskie-prie Nežinomojo Kareivio nė.

Ateinančių metų birželio 29-ilepos 1 d.d., Kraštidėta Baltų Federacijos to Tarybos pavedimu, Wiskyriaus atgaivinime. Jo nnipege rengiama dvide-pirmininku išrinktas Alšimtoji Kanados Lietuvių gis Januška. Diena. Apylinkės valdyba specialiaame susirinkime sudarė atskirą Dienos rengimo komitetą.

(Nukelta į 14 psl.)

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Liq. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei. 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laiką saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

[Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas — tel. 366-6237 / 3896]

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

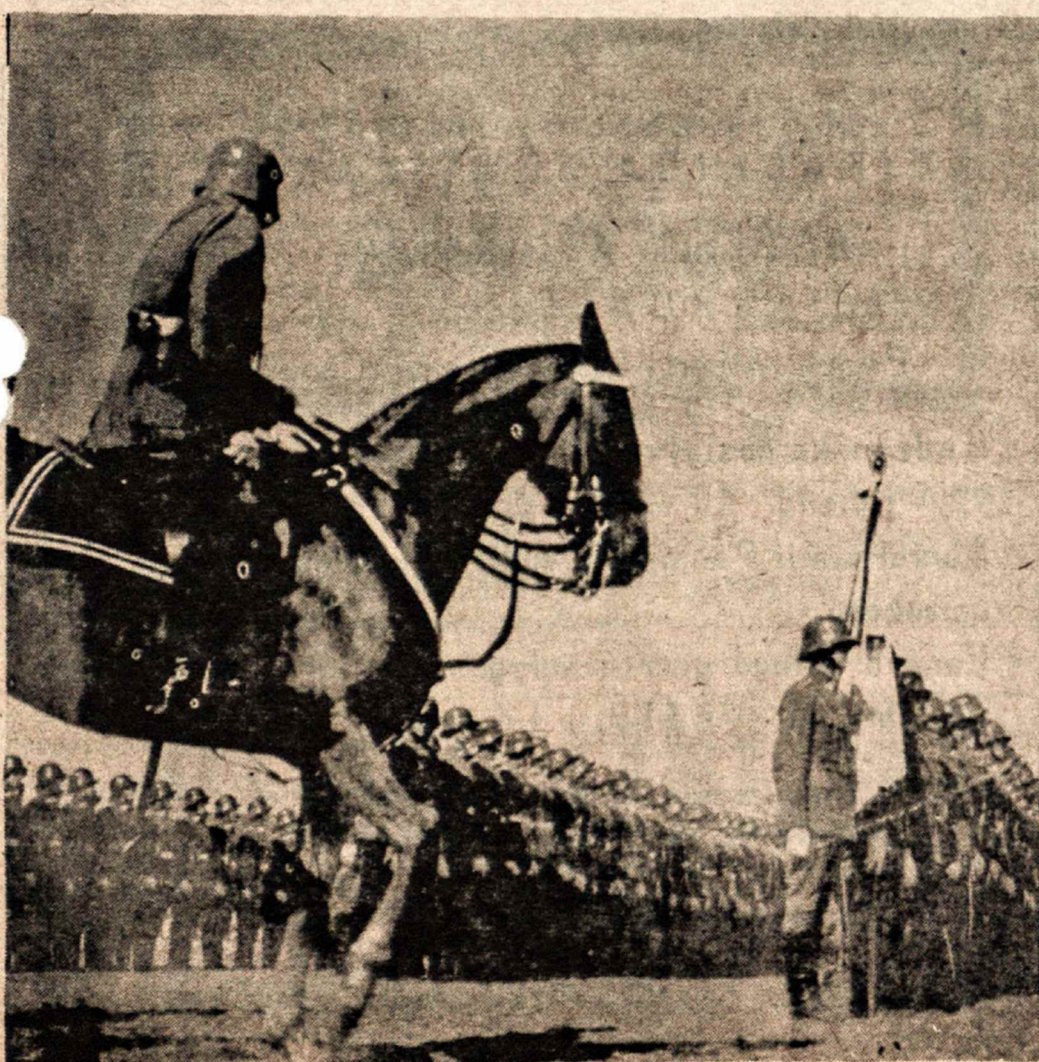
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTINOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Lietuvės kariuomenė parado metu.

FILMŲ PASAULYJE

Optimistas

V. Tilvikas

Vargingame Londono /Anglijo/ priemiestyje, miesto pamirštame name, gyvena buvęs cirkų gar-senybė šam. Gyvenvietė-je išdėstęs laimėtus at-

žymėjimus, vartotus spalvinguosius klauno kostiumus, išmybių al-bumus, bei iškarpas, pla-katus su stambiomis rai-dėmis atmuštu jo vardu, pavarde.

Šunelis yra jo geriau-sias, ištikimiausias ir vienintelis draugas. Pin-gus užsidirba grodamas, šokdamas gatvėse. Jo šu-nelis, prie kaklo pritaisy-tu puodeliu, renka aukas.

Prie šamo prisiplaka du vargšai vaikai. Jie su-sidraugauja, jie jiems pa-deda ištaisyti kitą šune-lį, bet vaikų tėvas šunelio nepriima, ir namų šeim-i-ninkas neisileidžia. Griž-ta pas šamą, kurio šune-lis stimpas. Palaidojamas šunims skirtose kapinėse. Vaikai jam palieka naują šunelį.

Filmas stipriai psicho-logiškas, meniškai. Labai nuoširdžiai suvaidintas, pagamintas. Jokios blo-gos, piktos scenos. Geras rankraštis, režisūra. Pa-rengtas pagal Anthony Sim-mons ir Tudor Gates kny-gą— romaną "The Op-timists of Nine Elms". Direktorius Anthony Sim-mons. Pagamino Adrian Gaye ir Victor Lyndon. Platina Paramount filmų studijų. Spalvotas.

Šamą vaidina Peter Sellers, g. 1925 m. South-sea, Anglijoje. Pradėjo garsėti 1949 m. BBC tele-vizijos programoj "The Goon Show". 1950 m. pa-gamintas su juo filmas "Penny Points to Para-dise". Toliau filmai "John and Julie", garsusis "The Ladykillers" su Alec Gui-ness, "The Smallest Show on Earth", "The Naked Truth" ir kt. Taip pat "The Mouse that Roared". G. B. Shaw veikale "The Millio-niaress" vaidino su Sophia Loren. 1965 m. "What's New Pussycat?", 1966 m. "After the Fo " ir t. t.

Be P. Sellers filme ly-giai puikūs ir abu vaikai.

Pirmaeilis filmas jau-niems ir seniems.

Toks yra filmas "The Optimists".

toronto

(Atkelta iš 11 psl.)

ką, kurlanė yra tryš lie-tuviškų laikraščių iškar-pos. Dvi iš jų yra iš "Lais-vojos Lietuvo", o viena iš "Tėv. Žiburių". Pirmoji iš "L. Lietuvos", 1966 m. liepos 29, yra gan ilgoka ir pavadinta "Bendruome-nė ir parapija". Antroji iš "L. Lietuvos", 1966 m. spalio 9 d. irgi ne trumpai

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,

11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681.

vaus ir autorius A. Ruk-šėnas su įdomiu praneši-mu.

Kviečiami atsilankyti draugijos nariai, studen-tai ir visuomenė.

Toronto Akademikų Valdyba

WINNIPEGO

BENDRUOMENĖS VEIKLA

(Atkelta iš 13 psl.)

Winnipeg atstovas da-lyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės selme Washingtone. KLB Krašto Tarybos suvažiavime Londone Lietuvių Dienos reikalu pranešimą padarė J. Gabrys.

Vieniems metams iš-rinktoje 1973 metų apy-linkės valdyboje yra Kos-tas Štrikaitis - pirminin-kas, Vidutis Januška - vi-cepirm. jaunimo reika-lams, Genė Fedarienė - se-kretorė, J. Demereckas - išdininkas ir Šalpos Fon-do atstovas, ir V. Stanke-vičius - Tautos Fondo at-stovas. Revizijos komisi-ją sudaro M. Šarauskas, V. Rutkauskas ir V. Ma-gimas) pristatymą. Daly - rozas.

REIKALINGA 50 MIŠKAKIRČIŲ

MEDŽIO APDIRBIMO

IMONEI

Prince Albert, Saskatchewan, Canada

Moderniška apsigyvenimui vieta. Kambarys ir maistas \$2,- į dieną. 40 valandų darbo savaitė. Sveikatos, Socialinis ir Pensijos draudimai kompanijos - apmokami.

Lengvo sniego gamtos sąlygos. Patyrę kirtėjai. gali uždirbti iki virš \$80,- į dieną.

Smulkesnių informacijų gausite

WOODLANDS ENTERPRISES Ltd.

P. O. Box 1720

Prince Albert, Saskatchewan S6V 5T3

Tel: 306-764 - Ext. 216.

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
278 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

MONTREAL

TEL.: 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-4024

montreal

PARODA

Skulp. Prano BALTUONTO medžio — šaknies skulptūrų paroda įvyksta Lachinės Muziejuje, 110 LaSalle Blvd., netoli Lachinės tilto. Prie įvažiavimo yra įstatyta 10 didelių vėliavų.

Lankymo laikas:
Gruodžio mėn. 5-7 d. nuo 9 v.v. - 9 v.v.

Gruodžio mėn. 8-9 d. nuo 12 v. - 10 v.v.

Gausus tautiečių atsilankymas suteiks kūrėjui naujų jėgų tolimesnei kūrybai.

• Šv. Kazimiero parapijoje šv. Onos draugija ruošia pietus gruodžio 9 d., po 11 val. mišių parapijos salėje.

Kviečiame visuotai lankyti. Narėms pietūs nemokamai, svečiams — 2 dol. Komitetas

Planetinis paukštis — Pr. Baltuonis

— LAURENT PASTRY —

735 Decarie, St. Laurent, Montreal, P. Q.

Tel. 744-5000

(Savininkas Ignas Zizas)

KASDIEN KEPAMI DANIŠKI SU VARŠKE IR PRANCŪZIŠKI PYRAGAIČIAI.

Galima užsisakyti vestuvinius ar sukaktuvinius tortus ir kitus skanesius. Taip pat parduodamas visokios rūšies konservuotas maistas, sūris, duona ir kiti produktai.

D Ė M E S I O !

Tel. 758-5909

LAUKIAMOS LIETUVĖS MOTERYS UŽEINANT!
DRAUGIŠKAS APTARNAVIMAS!

— JOLIE DAME —

EUROPIETIŠKOS RŪŠIES IMPORTUOTŲ SUKNELIŲ
IR ITALIŠKŲ MEGZTINUKŲ KRAUTUVĖ

25 Church Ave. Verdun (Prie LaSalle Blvd.)

Adara nuo 2 val. po pietų kiekvieną dieną.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai

366-0330

140 - 2e AVENUE LASALLE

- Sildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
- Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
- Visi įkainavimai neapmokami.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten-Test.

Masonito, starybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir viso kt.

888, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

DLK VYTAUTO KLUBAS RENGIA

NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIŲ

gruodžio 31 d. 8 val. 30 min. vakaro, didžiojoje klubo salėje

2161 St. Catherine East, Montreal, P. Q.

- VAKARIENĖ
- Šokiai prie puikaus orkestro "Los Caballeros"
- Turtingas baras

Prašome įsigyti bilietus iš anksto, nes gali pritrūkti vietų.

Dėl bilietų ir stalų rezervavimo kreiptis į Klubą pas K. Martinėną - 522-2353,
pas L. Gudą - 482-6543 arba pas pirm. J. Skučą - 722-6152

Klubo Valdyba

MONTREALIO LIETUVIŲ VISUOMENĖS SUSIRINKIMAS

NL Spaudos Bendrovė ir redakcija kviečia montrealiečius susirinkti į Aušros Vartų parapijos salę gruodžio 16 d., sekmadienį, po pamaldų. Smulkesnis skelbimas apie šį susirinkimą bus sekančioje laidoje. NL.

• L. ir V. Giriniai buvo pabėgę nuo dar nebuvusios žiemos. Buvo išvykę į Meksiką.

• Marta Kinienė su sūnum ir jo šeima, gyvenančiais Ontario, buvo išvykę į St. Louis JAV - še.

PREMIJA UŽ LITERATŪRĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

Kanados Knygynų Sąjunga premiją skirs birželio mėnesį, Winnipeg'e.

Informacija: Collier - Macmillan (Canada) Ltd., 1125 - B - Leslie str., Don Mills, Ont.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P. Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3823

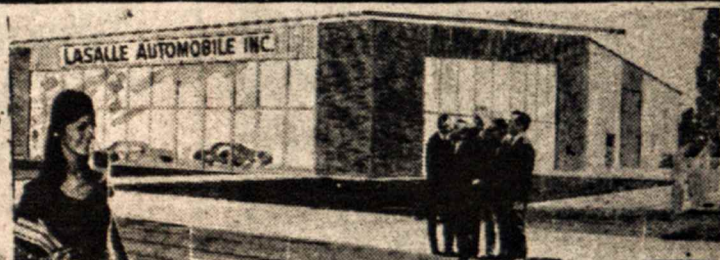
- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

PARDAVIMAS

IMPERIAL - CHRYSLER - DODGE - CHARGER
CORONET - CHALLENGER - SWINGER - DART
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas.
Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės De La Verendrye prie Lapierre, tel. 365-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.
Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Maloniai kviečiame atsilankyti į
NAUJŲ 1974 METŲ SUTIKIMĄ
 gruodžio 31 d. 9 val. vakaro.
 RENGIA ŠV. ONOS DRAUGIJA IR L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

NL DRAUGIŠKAS POBŪVIS

RUOŠIAMAS gruodžio 8 d., šeštadienį 7 val. vakare AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

POBŪVIS PRASIDĖS KANADOS KARIUOMENĖS VEIKSMŲ UŽSIENYJE PAVEIKSLŲ – SKAIDRIŲ (SLIDES) PARODYMU:

a/ iš Vietnamo – Taikos priežiūros Komisijos veiksmų – Majoras R.V. Paukštaitis

b/ iš Korejos karo ir Kipre tvarkos palaikymo veiksmų – ats. Kapitonas J. Kisielius

— • —

BUS ŠILTA VAKARIENĖ SU IŠGĖRIMU IR BARAS SU MUZIKA

Įėjimas \$5.00, jaunimui \$3.00.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" MALONIAI KVIEČIA VISUS MONTREALIEČIUS
ŠIAME RETAI PASITAİKANČIAME POBŪVYJE DALYVAUTI.

Vancouveryje ir kt.

nus.

Nežiūrint labai intensyvaus darbo, sukūrė šeimos židinį su Rita Abro – dirbs universitete smelaitėje ir augina du sūnus. Šiuo laiku persikėlė gyventi į London, Ont. kur mos židinį su Rita Abro – dirbs universitete smelaitėje ir augina du sūnus genų tyrinėjimuose.

• Majoras R. V. Paukštaitis ir J. Kisielius patys perduos šiuos skaidrių vaizdus su tinkamais paaiškinimais. Tad nepraleiskite retai pasitaikančios progos.

NL.

Maj. R.V. Paukštaitis
(Kai buvo Vietname karo taikos atstatyme).

Kapt. J. Kisielius
(Kai buvo Kipro suirutėje tvarkos atstatyme 1964 m.)

VISI MONTREALIO LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMSI ATVYKTI
gruodžio 15 d., šeštadienį 7 val. vak. į Aušros Vartų par. salę –
L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos rengiamą Lietuvos

Šaulių Sąjungos Įkūrėjo VLADO PŪTVIO Gimimo Šimtmečio MINĖJIMA

Programoje: Minėjimo aktas, J. Šiaučiulio paskaita. Meninėje dalyje deklamaciją atliks H. Pakalniškienė. Montazas "Šiaurės Pašvais-tė", kurią atliks L. K. Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų trupė, vadovaujama V. Sušinsko.

Įėjimas – auka \$2.00 suaugusiems, jaunimui \$1.00.

Po minėjimo vaisės – užkandžiai, bufetas, loterija

NAUJAS MOKSLININKAS

Naujas medicinos mokslų daktaras Kęstutis Vilčinskas 26 m. amžiaus šimet lapkričio mėn. Montrealyje, McGill universitete įgijęs daktaro laipsnį iš nervų – muskulų veikimo.

1969 m. baigė Ottawos universitetą elektros inžineriją su 2 aukso medaliais ir stipendijomis, jų tarpe Athlone britų, tolimesnėm studijom.

Magistro laipsnį padarė Montrealyje McGill universitete, elektronikos inžinerijos fakultete iš "Cybernetics".

Daktaratui ruošti perėjo į McGill Medicinos fakultetą, kur studijavo reikalingus kursus ir ruošė daktaratą Royal Victoria ligoninės laboratorijose. Perėmė mėtai, šalia to, dėstė Sir George Williams universitete – elektroniką. Taip pat paruošė mokslinių straipsnių ir dalyvavo medicinos konferencijose – San Francisco, Miami,

PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS

V. Pėteraitis

353-9960 / Namų 721-0614

UNITED TRUST REALTIES

7995 Blvd. Les Galeries, D'Anjou, P. Q.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU IŠIMTIMI JUMS,
PASITARNAUS!

• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu

LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6%
Taupomasis s-tas	6,5%
Term. ind. 1 m.	7,5%
Term. ind. 2 m.	8%
Term. ind. 3 m.	8,5%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės	9%
Nekiln. turto	9%
Čekių kredito	9%
Investacijos	nuo 9,5% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau- Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000
dą iki \$2.000 už taup. s-tos sumas už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.